

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XXVII. ROČNÍK

28 Kč • 1,52 €

22. PROSINCE, 29. PROSINCE 2019

Z obsahu:

Admirabile signum

Apoštolský list
Svatého otce Františka
o významu a hodnotě
jesliček
- strana 2 -

Svatá Anastázie
- strana 4 -

Sto růží Panny Marie pro rozjímání (9)

P. Clemente
Arranz Enjuto
- strana 9 -

„Chudý Lazar“
Jacques Magnan
- strana 10 -

Poklady

růžence - Narození
P. Charles Hyacinth
McKenna, OP
- strana 16 -

Kristus v rodině

P. Štefan Ištvanik CSsR
- strana 18 -

Ježíšovo působení je přesně datovatelnou historickou událostí

Vladimír Bláha
- strana 20 -

Svatá Jenovéfa
- strana 22 -

Šířitelé úcty k Nejsvětějšímu

Jménu Ježíš
- strana 24 -

Peter Paul Rubens (1577-1640): Narození Dítěte Ježíše

Admirabile signum

Apoštolský list Svatého otce Františka o významu a hodnotě jesliček

1. Podivuhodné znamení vánočních jesliček, tak drahých křesťanskému lidu, stále budí úžas a obdiv. Znázornění události Ježíšova narození je jednoduchým a radostným zvěstováním tajemství vtělení Božího Syna. Jesličky jsou totiž jakýmsi živým evangeliem, kterým překypují stránky Písma svatého. Když rozjímáme o Narození Páně, jsme zváni vydat se duchovně na cestu, přitahování pokorou toho, který se stal člověkem, aby se s každým člověkem setkal. Zjišťujeme, že nás miluje

do té míry, že se s námi sjednocuje, abychom se také my mohli sjednotit s ním.

Tímto listem bych rád podpořil krásnou tradici našich rodin, které během dnů, jež předcházejí Narození Páně, strojí vánoční betlém. A také zvyk umísťovat ho na pracoviště, do škol, nemocnic, vězení, na náměstí... Jde o opravdové cvičení tvůrčí fantazie, která používá maximálně nesourodých materiálů, aby dala vznik krásným mistrovským dílkům. Učí se tomu děti, když jim maminka a tatínek,

spolu s babičkou a dědečkem, předávají tento útěšný zvyk, který je výrazem bohaté lidové spirituality. Rád bych, aby tato praxe nikdy nepřestala, ba dokonce doufám, že tam, kde už se nevyskytuje, bude opět objevena a oživena.

2. Původ jesliček souvisí především s několika evangelními podrobnostmi o Ježíšově narození v Betlémě. Evangelista Lukáš říká stručně, že Maria „porodila svého jednorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo“ (Lk 2,7). Ježíš byl uložen do jeslí, které se latinsky označují slovem *praeseptium*, odkud je italské *presepe*, tedy vánoční jesličky či betlém.

Pokračování na str. 6

„Bůh s námi“ – takto byl pojmenován Mesiáš ústy proroka Izaiáše. Uslyšíme-li takové jméno, hned zbystříme pozornost, není to totiž jméno obvyklé. Potud je vše v pořádku. Problém nastává, jestliže zaslouchnutí tohoto jména nás nechá chladnými. Znamená to, že naše duše není dostatečně otevřená Bohu. Pravděpodobně významnou roli v tom bude hrát skutečnost, že naše nitro je natolik zahlušené četnými, smyslově zdánlivě zajímavými nabídkami, že pak již nejsme schopni plné pozornosti, když vstoupí do našeho života něco nového, mimořádného, božského. Jestliže jsme dobře prožili adventní přípravu na Vánoce, měli bychom nyní pociťovat ve svém nitru Boží pokoj, který nás vymaňuje z hluku okolního světa. Věrná průvodkyně adventem, Panna Maria, nás přiváděla právě na cestu tichosti duše, (str. 9–10) která se spojuje s cestou Boha do našeho nitra. Takto naladění máme duši otevřenou dokořán Boží milosti, která je sice plodem adventu, ale s adventem nekončí, nýbrž vrcholí v přijetí Božího Syna narozeného v chudé stáji.

„Bůh s námi!“ Toto zvolání není jen pouhým jménem, ale reálnou skutečností již od stvoření světa. Jenomže člověku jako by nestačilo žít v Boží přítomnosti a být přítom navěky šťastný. Nechal se oklamat ďáblou lží a chtěl být jako Bůh. To však není možné: nikdo se nemůže utržením jablka či nějakým magickým způsobem stát Trojjediným Bohem, který je-

Editorial

diný je ve své podstatě Dokonalý, Svatý, Láska... A Bůh právě proto, že je takový, zaslíbil lidstvu Mesiáše, který přijde na naši zemi, aby vykonal dílo spásy. Bůh člověka nikdy neopustil, ať už se on jakkoli zpronevěřil! Bůh zůstává věrný a nemění se, je s námi stále. Avšak: Jsme my s Bohem? Nebo jsme neodolali ďábelským svodům a před Bohem se schováváme, protože nemáme čisté svědomí? Případně: nechali jsme své nitro zaplnit hlukem světa a nevnímáme proto Boží přítomnost v nás a kolem nás? Podobnými otázkami, a to na míru nám hříšníkům, bychom mohli pokračovat dále. Víme však, o co zde jde: Bůh zůstává věrný, zatímco my jsme nevěrní. (srov. 2 Tim 2,13) A proto můžeme s radostí a vděkem v duši hledět do jeslí na právě narozeného Božího Syna, onoho v ráji zaslíbeného Vykupitele...

„Bůh s námi“ je v nás i všude kolem nás. Je třeba mít duchovní zrak otevřený a nacházet ho. Není to těžké pro toho, kdo ve své duši zachovává tichý prostor pro Boha, který vidí i potřeby druhých lidí, nejen ty naše. Otevřme při pohledu na Dítě v betlémské stáji svá srdce pro tu správnou inspiraci, jak pomoci Lazarům dnešní doby (str. 10–11), jak vpouštět Boha do svých rodin a přinášet ho do jiných rodin (str. 18–19), jak se angažo-

vat ve společnosti v záležitostech pro život každého člověka velmi důležitých (str. 12–13)... Jistě v tomto dvojčísle Světla najdeme mnoho dalších inspirativních myšlenek...

Nepodléhejme skutečnosti, že žijeme v době krajních nejistot, a to i těch náboženských, duchovních. Ačkoliv připouštíme, že se kdykoliv mohou naplnit prorocká slova o hrůzných událostech „na konci světa“, neznamená to, že se máme k tomu upnout a uvádět tak svoji duši na cestu zoufalství. Ano, nosme v sobě stále onu Ježíšovu výzvu být bdělý a mít svoji duši vždy připravenou na reálné setkání s Bohem při opuštění tohoto světa. Avšak pamatujme na slova apoštola Pavla: jsme „od Boha vyvolení, svatí a milovaní“ (Kol 3,12). Jsme-li však nejen vyvoleními a milovanými, ale také svatými, znamená to, že jsme nositeli Nejsvětějšího Jména Ježíš, záruky spásy. (str. 24–27) A to přece dostačuje k tomu, abychom se nebáli toho, co přijde, neboť ve všem budeme konečnými vítězi skrze Ježíšovo Jméno!

Milí čtenáři Světla, přejeme tedy vám i nám, abychom všichni o letošních Vánocích vpustili do své duše Ježíše a naplno ho nechali působit, aby se tak moc jeho Jména skrze nás projevila v životech našich i všech, se kterými se osobně v dalším roce setkáme. Kéž nám v tom pomáhá Matka Boží, Panna Maria, a také svatý Josef, pěstoun Páně!

Daniel Dehner

Pán tě dnes zve do Nazareta, do náročné školy, jak sloužit svému Bohu. Vstup s pokorou do domku tesařova. Zastihl jsi ho ve chvíli, kdy je velmi znepokojen.

Nebeský Otec mu svěřil Marii, ale zatím ho nezasvětil do vznešeného plánu, který má s touto dcerou Izraele. Proč ho nechává v tak trápivé nejistotě? Jak má splnit úkol, který nechápe? Josef je muž spravedlivý. Není pro něho rozhodující, zda se mu Boží požadavek líbí nebo ne. Ví

dobře, že Bůh nemusí předkládat svou vůli k našemu posouzení. Uznává jeho právo na naši slepou poslušnost. Pokud takové slovo nerad slyšíš, vystavuješ se nebezpečí, že si budeš vybírat z Boží vůle jen podněty, které probouzejí tvé vlastní zalíbení. Pak si myslíš, že sloužíš Bohu, ale ve skutečnosti děláš jen to, co se líbí tobě a jak se to líbí tobě. Máš se však dát k dispozici Bohu pro něho samého, i když nevíš, co tě čeká. Uč se od sv. Josefa přijímat Boží vůli v plné důvěře v jeho neobyčejné záměry a plány.

Odevzdat se bezvýhradně Boží vůli není slepota ani rezignace. Je to nejvyšší pocta, jakou můžeš vzdát Bohu. Uznáváš tak upřímně nejen jeho svrchovanost a moudrost, která nejlépe zná svůj záměr i způsob, jak ho dosáhnout, ale také vzdáváš poctu jeho neskonale lásce v pevném přesvědčení, že ve všem, co s tebou Bůh zamýšlí, hledá jen nejvyšší dobro pro tebe i pro druhé. Pak spíše než na svou zdatnost myslíš na svou nemohoucnost a nicotu, která sama ze sebe není schopna vznešené a nejvyšší Boží záměry ani pochopit, natož uskutečnit. Pak teprve nabízíš Bohu příležitost, aby skrze tvou slabost projevil svou moc a dobrotivost. To je důvod, proč si vybírá to, co je v lidských očích slabé a neschopné. Ti, kteří by se rádi osvědčili a uplatnili, aby prosadili sami sebe a svou sebevědomou iniciativu, jsou Boží moudrosti jen na překážku.

Nestačí ti čest, že můžeš sloužit Božímu záměru, třebaže jej vůbec nechápeš? Uč se tak poslušnosti k Bohu i k těm, kteří ho na zemi pro tebe zastupují. Jestliže pak staneš podobně jako Josef tváří v tvář zkoušce třeba i bolestně, přijímej

ji jako příležitost, aby se tím více očistil tvůj úmysl a prohloubila tvoje plná odevzdanost do rukou toho, komu jsi uvěřil.

Josefův příklad tě však vede ještě dále. Kdo se tak jako on s úctou a láskou sklání před Bohem, chová se podobně i ke svým bližním. Zachovává k nim úctu a lásku nejen tehdy, když odpovídají jeho

přáním a představám, ale i v situaci, kdy ho okolnosti postaví před bolestnou záhadu. Koho by nepobouřil pohled na milovanou snoubenku, která je těhotná, dříve než

se sešli? Právě toto potkalo Josefa. Proho, aby i tebe naučil, jak se chovat v tíživých situacích. Sleduj pozorně jeho počínání. Není mu to lhostejné, ale působí mu to hlubokou bolest. A přesto ani nesoudí, ani nereptá, ani se nebouří. Ví, že Bůh může seslat zkoušky, kterým vůbec nerozumíme. Nejhorším rádcem jsou v takovém případě rozjitřené city. Proto se nejdříve v tichu modlí k Bohu a hledá řešení. Svou spravedlnost projevuje nikoliv odsouzením, ale láskou. Jak se rozhodl? Nepodrobí svou milovanou pokoujícím otázkám, tím méně ji vystaví veřejné hanbě. Odevzdává celou záležitost do rukou Nejvyššího a sám ze všech možných řešení se přiklání k tomu, které je nejsestříhnější a neohleduplnější. Ale jsou situace, kdy ani jednání v nejlepším úmyslu nemusí být v souladu s Boží vůlí, a Bůh sám se pak postará o nápravu.

Nemenší zkoušce je vystavena Maria. Svým souhlasem, který vyslovila před andělem Bohu, se úplně odevzdala do Božích rukou. Její stav je již zřejmý, a ona stále zůstává samotná. Nebojí se o sebe. Splnilo se již, že počala, splní se také, že porodí Syna. Umíš si však představit, jak bolestně prožívá, že právě svým předraženým, od Boha přijatým Dítětem, které tak horoucně miluje, působí bolest milovanému a čistému snoubenci? Co tedy dělá Maria? Modlí se, miluje a čeká. Důvěru je skálopevně, že Bůh neopustí ty, kteří jsou jeho. Co na tom, že se ocitla v sázce její čest? Nezpívá se Žalmistou: *Hospodinu náleží země i to, co je na ní, svět i ti, kdo jej obývají*⁽¹⁾? Kdo se bezvýhradně zasvětil Bohu, odevzdal mu všechno, i svou čest a svůj život. Ale právě v tom

Láska a důvěra

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Josef učinil, jak mu anděl přikázal.

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 7,10-14

Hospodin promluvil k Achazovi skrze proroka Izaiáše: „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“

Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel, to je »Bůh s námi«.“

2. čtení - Řím 1,1-7

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména přivedli k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal.

Dokončení na str. 5

má pevnou jistotu, neboť všechno, co je i co má, vložil do nejlepších rukou. Noc zkoušky se tak stává nejlepší příležitostí, jak plně osvědčit Otci svou láskyplnou důvěru a pokornou odevzdanost dítěte.

A tak jsi svědkem, jak k těm, kteří se plně odevzdali Bohu a oprávněně všechno očekávají jen od něho, Bůh v pravý čas posílá své anděly. Pokloň se Božímu poslu a blahopřej Josefovi, který si odvádí svou snoubenku neporušenou, a přece tak blaženě požehnanou. Nebeský Otec odplatil už předem jeho důvěru ještě větší důvěrou, když do jeho péče a ochrany svěřil nejdražší, co má: svého Syna a jeho nejčistší Matku. A tak dvojici, která stála těsně před zkouškou nejbolestnějšího rozdělení, spojuje k nejčistší jednotě společná služba vtělenému Slovu. *Kdo má nevinné ruce, čisté srdce a nebaží po marnosti, přijme odměnu od svého Spasitele.*⁽²⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 24,1; ⁽²⁾ srov. Ž 24,4-5

Svatá Anastázie

Římanka. Název známého filmu si vypůjčíme pro jednoslovnou charakteristiku světice, kterou představíme tentokrát. Ta byla však nesmírně vzdálená hrdince tohoto snímku. Zosobňovala všechny starodávné římské ctnosti, tj. vznešenost, hrdost a mravní čistotu, prochnuté navíc všemi ctnostmi křesťanskými.

Jedny i druhé ctnosti Anastázie nasála v 2. polovině 3. století s mateřským mlékem své křesťanské matky sv. Fausty. Ta ji po narození potají pokřtila, její manžel, vlivný senátor Praetextatus, byl vůči křesťanství nastaven negativně, navíc to bylo v době jednoho z dalších velkých pronásledování vyznavačů Krista – císařem Diokleciánem. Fausta svou dceru, přirozeně rovněž tajně, světila výchovně sv. Chrysogona, téhož, jenž je uváděn v I. kánonu mše svaté, stejně jako jeho světenkyně.

Když Anastázie dospěla, rozhodl se otec provdat svou dceru za pohanského boháče Publia. Ač se tomu bránila, seč mohla, musela se nakonec otcově vůli podříditi a stát se Publiovou ženou. Podle některých legend si vymyslela nějakou nemoc, která ji uchránila ztráty panenství. Půjde však spíše o snahu legendistů dodat Anastázii ještě více slávy, neboť na panenství bylo v raných dobách církve nahlíženo s obzvláštní úctou. Možná tím chtěl autor legendy vysvětlit důvody Publiovy nevraživosti vůči své ženě, ty však tkvěly patrně mnohem více v jeho pohrdání vším křesťanským, což byl takový dobový myšlenkový úzus pohanských Římanů, spatřujících v křesťanech změkčilce a fanatiky.

Anastázie byla fakticky terčem jeho posměchu, dokonce i svého druhu psychického týrání. Neuzavírala se totiž do sebe, ale přicházela do římských žalářů, v nichž úpěli křesťané zadrženi kvůli víře, aby jim přinášela pokrm, léky či duchovní útěchu. Jedním z nich byl i její učitel Chrysogon. Pro tyto účely se převlékala za žebračku, aby nepozorována mohla vyklouznout z honosné vily svého muže a dorazit do vězení, kde podplatila strážné, kterým nebylo divné, že obyčejná žebračka si může dovolit takto rozhazovat, a do střežených kasemat ji vpouštěli.

Už nepřevlečená štědře obdarovávala žebráky či nuzáky, kterých ve městě Romula a Rema nebylo nikdy málo. Anastáziino počínání vůči těmto ubožákům se vbrzku stalo veřejným tajemstvím a bylo jen otázkou času, kdy se tato zvěst donese i k uším Publiovým.

Senátor nechal svou choť sledovat, a dozvěděl se tudíž i o jejím druhém charitativním počínání, o tom tajném. Rezolutně jí zakázal v něm pokračovat a na stvrzení svých slov jí nařídil domácí vězení. Služebnictvo, smýšlející podobně jako on, mu šlo na ruku a vůči své paní, která se ocitla v nemilosti, se začalo chovat neurvale. Anastázie všechna příkoří snášela trpělivě, nepropadla nevraživostí, ale za Publia i služebnictvo se modlila.

Za nějaký čas pověřil císař Publia politickým úkolem – měl odjet na dvůr perského panovníka. Cestou však zemřel (podle některých zdrojů se loď s ním na

palubě potopila a on utonul). Anastázie se rázem stala paní domu i svou vlastní paní, samozřejmě i dědickou správkyní Publiovy pozůstalosti. Velkou část vydala na almužny chudobným, načež se odebrala do severoitalské Akvileje, kam byl mezitím převezen vězeň Chrysogon, aby jej mohla podle svého zvyku za mřížemi podporovat různými úsluhami či přinášenými pokrmy. Stala se tam svědkyní jeho mučednické smrti.

Anastázie se doslechla, že neméně tuhému pronásledování musejí vzdorovat také křesťané v Ilýrii (Ilýrie byla jednou z římských kolonií, rozkládala se na velké části západního pobřeží Balkánu, zahrnovala tedy část území dnešního Slovinska, Chorvatska, Bosny, Srbska či Černé Hory). Zde Anastázie pokračovala ve svém charitativním počínání, až se vydala do posledního obolu. Pronásledování vyznavačů Krista dolehlo nakonec plnou vahou i na ni. Byla zatčena a jakožto ženu urozeného původu ji biřici předvedli před ilýrského místodržícího Flora, jenž ji obratem poslal ke svému císaři Diokleciánovi, jednomu z nejkrvavějších pronásledovatelů křesťanů, jak křesťanům Římané říkali.

Dioklecián měl zálsk na majetek, kterým, jak předpokládal, měla vdova po bohatém senátoru Publiovi disponovat. Předestřel před ní možnost, že by se mohla ze zajetí vykoupit. Ke svému zklamání se však dozvěděl, že Anastázie veškeré jmění rozdala chudým, což nemohl pochopit, a prohlásil ji za šilenou. Zvláště když prohlásila, že i kdyby ještě nějaké peníze měla, nevyplatila by se jimi, ale dala by je na potřeby vězněných spolubratrů. Florovi pak nechal císař volnou ruku, aby s ní naložil v duchu protikřesťanských zákonů.

Florus uvěznil Anastázii v Sirmiu (dnešní Sremska Mitrovica). Dostala čas na rozmyšlení, zda chce žít, nebo sdílet osud ostatních křesťanských vězňů. Aby se jí lépe rozhodovalo, nechal ji Florus tři dny o hladu. Když jí tímto trestem pohrozil, odpověděla mu Anastázie podle legendy těmito slovy: „Tři dny, říkáš? Ber to tak, jako by ty tři dny už minuly. Já svého

Pána nezapřu! Velebím ho a jsem pro něj připravena i umřít.“

Další Florovy snahy Anastázii dohnat k apostazi byly čistě fyzického rázu a spočívaly v mučení nebohé ženy, která všechny důmyslné mučící praktiky přestála bez toho, aby třeba jen gestem naznačila, že se Ježíše Krista zříká. Florus si s ní nevěděl rady, a když se ubránila i jeho zvrhlým choutkám, nařídil, aby ji posadili na palubu proděravělé lodi, která se s ní potopí. K údivu všech však plavidlo ke dnu nekleslo. Vztekly Florus ji proto nechal dopravit zpět do přístavu a následně s asi 270 dalšími nepoddajnými křesťany upálit – stalo se tak 25. prosince 304. Její tělo přitom bylo přivázáno za končetiny ke čtyřem kúlům...

Během éry patriarchy Gennadia (458–471) byly její ostatky převezeny do Konstantinopole, kde byly uloženy v kostele zvaném od té doby Anastasis. Rovněž v Římě stál kostel podobného názvu, není však jasné, zda byl zasvěcen této mučednici, či Zmrtvýchvstání Páně (*anastasis* = řecky zmrtvýchvstání). Zato je zřejmé, že sv. Anastázii byl zasvěcen chrám stojící v centru Věčného města, na vršku Palatin, kde byl císařský dvůr. Ve své době byl po bazilice Santa Maria Maggiore a Lateránské bazilice třetím nejvýznamnějším římským chrámem...

Celosvětová síť modlitby s papežem ČESKÁ REPUBLIKA

Jeden z úmyslů *Celosvětové sítě modlitby s papežem* je vždy představen až na začátku měsíce (nikoliv na celý rok dopředu), aby tak mohl lépe reagovat na aktuální potřeby. S ohledem na tuto skutečnost není v technických možnostech redakce Světla zajistit včas kompletní přehled úmyslů. Na přání některých našich čtenářů otiskujeme vždy na začátku měsíce alespoň již známé úmysly, aby se tak mohli zapojit do společné modlitby. Aktuálně lze sledovat uveřejnění papežova úmyslu např. ve zprávách na <https://www.vaticannews.va/cs.html>.

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti. Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA LEDEN 2020

EVANGELIZAČNÍ ÚMYSL:

Podpora míru ve světě. – Modleme se, aby křesťané, lidé vyznávající jiná náboženství a všichni lidé dobré vůle prosazovali ve světě mír a spravedlnost.

NÁRODNÍ ÚMYSL:

Za věřící různých církví – ať na přímluvu sv. Jana Sarkandra vytvářejí společenství jedné Boží rodiny modlitbou a společnou pomocí potřebným.

*Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Evangelium – Mt 1,18–24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel“, to znamená „Bůh s námi“.

Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Admirabile signum – dokončení apoštolského listu

Svatého otce Františka o významu a hodnotě jesliček ze str. 2

Při příchodu na tento svět našel Syn Boží místo tam, kam přicházejí zvířata pro pokrm. Seno se stává prvním lůžkem tomu, který se zjeví jako „chléb, který sestoupil z nebe“ (Jan 6,41). Symbolika, kterou pochopil již sv. Augustin spolu s dalšími Otcí, když napsal: „Položili ho do jeslí a on se stal naším pokrmem.“ (*Serm.* 189, 4; in David Vopřada: *Svatý Augustin, Vánoční promluvy*, str. 156) Jesličky totiž obsahují různá tajemství Ježíšova života a přibližují je našemu každodennímu životu.

Podívejme se však rovnou na původ jesliček, jak je chápeme my. Putujme v duchu do Greccia v reatinském údolí, kde se svatý František zastavil pravděpodobně cestou z Říma, kde 29. listopadu 1223 obdržel od papeže Honoria III. schválení svojí Řehole. Po pouti do Svaté země mu tamější jeskyně připomněly betlémskou krajinu. A je možné, že Prosláček z Assisi byl v římské bazilice Panny Marie Větší oslněn mozaikami, které zobrazují Ježíšovo Narození právě poblíž místa, kde se podle starobylé tradice uchovávaly desky jeslí.

Františkánské prameny podávají podrobnosti toho, co se dělo v Grecciu. Čtrnáct dní před Vánocemi František zavolal jednoho tamního muže, jménem Jan, kterého požádal, aby mu pomohl splnit jedno přání: „Chtěl bych totiž oslavit památku toho Dítěte, které se narodilo v Betlémě, a chtěl bych, pokud možno, svými očima vidět hořkou nouzi, kterou už jako dítě muselo snášet, jak leželo v jeslích, u nichž stál vůl a osel, i jak leželo na seně.“ Když to ten dobrý muž uslyšel, spěšně na jmenovaném místě připravil všecko, jak mu světec uložil. Dne 25. prosince přišli do Greccia z různých stran bratři, muži i ženy z okolí, připravili svíce a pochodně, aby osvětili onu Svatou noc. Když přišel František, všecko našel připraveno: jesle se senem, vola a oslíčka. Lidé, kteří se sešli, prožili nevýslovnou a nebyvalou

radost ze znázornění scény Narození. Potom kněz na jeslích sloužil mši a ukázal spojení mezi Vtělením Božího Syna a Eucharistií. Tehdy v Grecciu nebylo použito figurek, byl to živý betlém a tvořili jej ti, kdo byli přítomni (srov. *FP*, str. 147–148).

**Giotto di Bondone (asi 1267–1337):
První jesličky postavené sv. Františkem v Grecciu**

Tak se zrodila naše tradice. Všichni byli okolo jeskyně naplnění radostí, bez odstupů mezi událostí, ke které dochází, a těmi, kdo se stávají účastníky tajemství.

První životopisec svatého Františka, Tomáš z Celana, vzpomíná, že oné noci byl k této prosté a jímavé scéně přidán také dar podivuhodného vidění. Jeden z přítomných spatřil, že v jeslích leží samo Dítě Ježíš. Oné vánoční noci roku 1223 „odcházel všichni domů v blahé radosti“ (*tamtéž*, str. 148).

3. Svatý František jednoduchostí tohoto znamení uskutečnil velké dílo evangelizace. Jeho učení proniklo srdce křesťanů, kde tkví dodnes jako ryzí prostá forma opětovného předkládání krásy naší víry. Kromě toho, samotné místo, kde vznikly první jesličky, vyjadřuje a vzbuzuje tyto pocity. Greccio se stává útočiš-

těm duše, která se skrývá ve skále, obklopena tichem.

Proč vzbuzují jesličky takový úžas a dojmají nás? Především proto, že ukazují Boží něhu. Stvořitel veškerenstva se snižuje k naší nepatrnosti. Dar života, pro každého z nás tajemný, nás uchvacuje ještě víc, když vidíme, že ten, který se narodil z Marie, je zdrojem a oporou každého života. V Ježíši nám Otec daroval bratra, který nás přichází hledat, když jsme dezorientovaní a ztrácíme směr; věrného přítele, který je nám stále nablízku. Daroval nám svého Syna, který nám odpouští a pozvedá nás z hříchu.

Strojení betléma v našich domovech nám pomáhá znovu prožívat událost, která se stala v Betlémě. Evangelia přirozeně nadále zůstávají zdrojem, který nám onu událost umožňuje poznat a rozjímat o ní. Nicméně její znázornění vánočním betlémem pomáhá si ji představit, probouzí city, vtaňuje nás do dějin spásy, abychom se cítili současnými této události, která je živá a aktuální v nejrůznějších historických a kulturních kontextech.

Již od svého františkánského původu jsou jesličky především pozváním „pocíťovat“ a „dotknout se“ chudoby, kterou si Boží Syn zvolil svým vtělením. A jsou také implicitní výzvou k jeho následování cestou pokory, chudoby a sebezřeknutí, jež vede od betlémských jeslí ke Kříži. Zvou k setkání s ním a ke slitovné službě těm nejpotřebnějším bratřím a sestrám (srov. Mt 25,31–46).

4. Rád bych nyní zmínil různé symboly vánočních betlémů a poukázal na jejich smysl. Nejprve představíme kontext hvězdného nebe v temné a tiché noci. Nečiníme tak jen kvůli věrnosti evangelnímu podání, ale také kvůli významu, který se zde skrývá. Pomysleme jen, jak často je náš život obklopen nocí. A přece nás ani v těchto chvílích Bůh nenechává samotné, ale zpřítomňuje se, aby zodpověděl rozhodující otázky, týkající se smyslu naší existence: Kdo jsem já? Odkud přicházím? Proč jsem se narodil v této době? Proč miluji? Proč trpím? Proč zemřu? Aby se nám na tyto otázky dosta-

lo odpovědi, stal se Bůh člověkem. Jeho blízkost přináší světlo tam, kde je temno, a osvěcuje ty, kdo kráčeji v temnotě utrpení (srov. Lk 1,79).

Zmínku si zasluhují také krajiny, které jsou součástí vánočních betlémů, a nezřídka je tvoří ruiny starobyklých domů a paláců, jimiž je někdy nahrazována betlémská jeskyně a které se stávají příbytkem Svaté rodiny. Tyto trosky se patrně inspiroují spísem *Legenda Aurea* dominikána Jacopa da Varazze (13. století), kde se dočítáme o pohanské víře, podle níž se v Římě zřítí Chrám míru (*Templum pacis*), až porodí Panna. Tyto trosky jsou především viditelným znamením padlého lidstva a všeho, co se zhroutí, je zkažené a zpustlé. Tato scéna praví, že Ježíš je novostí ve starém světě a přišel uzdravit, zbudovat a vrátit našemu životu a světu původní lesk.

5. Kolik jen citů bychom měli zakoušet, když strojíme v betlémech pahorky, potůčky, ovce a pastýře! Takto si připomínáme, co předpovídali proroci, že totiž veškeré stvoření má podíl na slavném příchodu Mesiáše. Andělé a kometa jsou znamením, že jsme také povoláni vydat se na cestu k jeskyni a klanět se Pánu.

„Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil“ (Lk 2,15) – říkají pastýři po tom, co jim oznámili andělé. Je to překrásné poučení, kterého se nám dostává jednoduchým popisem. Na rozdíl od mnoha lidí, zamýšlejících dělat tisíc jiných věcí, stávají se pastýři prvními svědky podstatné-

ho čili darované spásy. Ti nejpokornější a nejchudší umí přijmout událost Vtělení. Bohu, který nám jde vstříc v betlémském Dítěti, odpovídají pastýři tím, že se dají na cestu k němu, na setkání lásky a s vděčným úžasem. Právě toto setkání Boha s jeho dětmi skrze Ježíše dává život našemu náboženství a vytváří jedinečnou krásu, která se zračí zejména ve vánočním betlému.

6. Do svých betlémů obvykle vkládáme mnoho symbolických figurek. Především žebráků a lidí, kteří neznají jiné bohatství než bohatství srdce. I oni jsou zcela nablízku Dítěti Ježíši, aniž by je někdo mohl vyhostit nebo odehnat od improvizované kolébky, s níž chudí vůbec nejsou v nesouladu. Chudí mají přímo privilegium tohoto tajemství, ba dokonce schopnost rozpoznat přítomnost Boha mezi námi.

Chudásové a prosfáčci v betléme připomínají, že Bůh se stává člověkem pro ty, kteří více vnímají potřebu jeho lásky a dožadují se jeho blízkosti. Ježíš „tichý a pokorný srdcem“ (Mt 11,29) se narodil chudý a vedl prostý život, aby nás naučil chápat to podstatné a žít z toho. Z betlé-

ma jasně vysvítá poselství, že se nesmíme nechat klamat bohatstvím a spoustou nabídek prchavého štěstí. Herodův palác je v pozadí, zavřený a hluchý k radostné zvěsti. Narozením v jesličkách Bůh zahajuje jedinou velikou revoluci, která dává naději a důstojnost vydeděným a marginalizovaným: revoluci lásky, revoluci

něhy. Z jesliček Ježíš hlásá mírnou mocí výzvu dělit se s těmi posledními jako cestu k lidštějšímu a bratrštějšímu světu, z něhož není nikdo vyloučen, ani odsunut na okraj.

Děti – ale také dospělí – často rádi přidávají do vánočního betléma jiné figurky, které s evangelním podáním zdánlivě nemají žádnou souvislost. A přece takováto představivost touží vyjádřit, že v tomto novém světě, který započal Ježíš, je prostor pro všechno, co je lidské, a pro každé stvoření. Od pastýře ke kováři, od pekaře k muzikantovi, od žen nesoucích džbány s vodou ke hrajícím si dětem... to všechno představuje každodenní svatost, radost dělat z mimořádných věcí ty každodenní, poněvadž Ježíš s námi sdílí svůj božský život.

7. Postupně nás vánoční betlém přivádí k jeskyni, kde nacházíme figurky Marie a Josefa. Maria je maminka, která svoje dítě pozoruje a ukazuje těm, kdo přicházejí na návštěvu. Její soška umožňuje přemýšlet o velkém tajemství, do něhož byla tato dívka vtažena, když Bůh zaklepal na dveře jejího Neposkvrněného srdce. Na andělovo zvěstování, žádající, aby se stala matkou Boží, odpovídá Maria plnou a totální poslušností. Její slova: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!“ (Lk 1,38) jsou pro nás všechny svědectvím, jak se vírou svěřit Boží vůli. Přitakáním se Maria stala matkou Božího Syna, čímž svoje panenství neztratila, ba dokonce je jím posvětila. Spatřujeme v ní Matku Boží, která si svého Syna nenechává jen pro sebe, nýbrž ode všech žádá, aby naslouchali jeho slovu a uváděli je ve skutek (srov. Jan 2,5).

Vedle Marie jako ochránce Dítěte i jeho Matky je svatý Josef. Obvykle je znázorňován s holí v ruce a někdy, jak drží lampu. Svatý Josef plní velice důležitou roli v Ježíšově a Mariině životě. Je opatrovníkem, který neúnavně chrání svoji rodinu. Když jej Bůh upozorní na ohrožení Herodem, neváhá se dát na cestu a emigrovat do Egypta (srov. Mt 2,13–15). A když nebezpečí pomine, přivede rodinu do Nazareta, kde bude prvním vychovatelem dítěte a jinocha Ježíše. Josef nesl v srdci velké tajemství, které obestíralo Ježíše a jeho snoubenku Marii, a jako spravedlivý muž se vždycky svěroval Boží vůli, kterou také plnil.

8. Srdce betléma začne tlouci, když v den Narození Páně vložíme do jesliček figurku Dítěte Ježíše. Tak se prezentuje Bůh, totiž v dítěti, aby se nechal přijmout v naší náruči. Ve slabosti a křehkosti skrývá svoji moc, která všechno tvoří a přetváří. Zdá se to nemožné, ale přece je tomu tak: v Ježíši byl Bůh dítětem a tímto sta-

ko my. Jaké překvapení vidět Boha, který přijímá naše způsoby: spí, pije mateřské mléko, pláče a hraje si jako všechny děti! Bůh jako vždycky vzrušuje, je nepředvídatelný, neustále mimo naše schémata. Proto nás jesličky, jež ukazují Boha tak, jak přišel na svět, vybízejí, abychom přemýšleli o svém životě napojeném na Bo-

Mudrcové učí, že je možné vyjít zdaleka a dojít až ke Kristu. Jsou to bohatí muži, moudří cizinci, žizníci po nekonečnu, kteří odcházejí na dlouhou a nebezpečnou cestu, která je přivede až do Betléma (srov. Mt 2,1-12). Tváří v tvář Dítěti Králi jsou prostoupeni velikou radostí. Nepohorší se nad chudým prostředím, neváhají pokleknout a klanět se mu. Pochopí před ním, že Bůh se svrchovanou moudrostí řídí běh hvězd, jakož i chod dějin, sesazuje mocné a povyšuje ponížené. A po svém návratu do vlasti budou zajisté o tomto překvapivém setkání s Mesiášem vyprávět a otevřou tak mezi národy cestu evangeliu.

10. Před jesličkami se mysl ráda vrací do dětských let, kdy se dychtivě čekalo, až začne jejich strojení. Tyto vzpomínky nás vždycky přivádějí k novému uvědomění si velkého daru, který jsme dostali tím, že nám byla předána víra, a zároveň v nás budí povinnost a radost umožnit dětem a vnukům prožít tutéž zkušenost. Není důležité, jak se betlém vystrojí, může být stále tentýž nebo se každý rok měnit. Záleží na tom, že promlouvá do našeho života. Všude a jakoukoli formou vyprávějí jesličky o Boží lásce, o Bohu, který se stal děťátkem, aby nám řekl, jak blízko je každé lidské bytosti v jakékoli situaci, ve které se nachází.

Draží bratři a sestry, jesličky jsou součástí něžného a náročného procesu předávání víry. Počínaje dětstvím a potom v každém životním období vychovávají k rozjímání o Ježíši, ke vnímání Boží lásky k nám, abychom cítili a věřili, že Bůh je s námi a my jsme s ním, všichni jsme dcerami a syny díky onomu Dítěti, Božimu Synu a Panně Marii, a vnímali, že v tom spočívá štěstí. Ve škole svatého Františka otevřme srdce této jednoduché milosti a nechme, aby se z tohoto úžasu zrodila pokorná modlitba: naše „děkování“ Bohu, který s námi chtěl sdílet všechno a nenechat nás nikdy samotné.

František

*Greccio, svatyně prvních jesliček,
1. prosince 2019,
v sedmém roce mého pontifikátu*

*(Přeložil Milan Glaser, Česká sekce
Rádia Vatikán, redakčně upraveno)*

Gerard van Honthorst (1592-1656): Adorace Dítěte Ježíše

vem chtěl zjevit velikost svojí lásky, která se projevuje úsměvem a natahovááním rukou ke komukoli.

Narození dítěte budí radost a úžas, protože představuje velké tajemství života. Pohledem do očí mladých manželů před jejich právě narozeným dítětem chápeme city Marie a Josefa, kteří pohledem na Dítě Ježíše vnímali přítomnost Boha ve svém životě.

„Život se zjevil“ (1 Jan 1,2) – takto shrnuje apoštol Jan tajemství Vtělení. Jesličky nám ukazují, umožňují dotknout se této jedinečné a mimořádné události, která změnila běh dějin a k níž se také vztahuje náš letopočet, před Kristem a po Kristu.

Způsob Božího jednání je téměř omračující, protože se jeví jako nemožné, že by se zřekl svojí slávy, aby se stal člověkem ja-

ži život a stali se jeho učedníky, chceme-li dosáhnout nejzazšího smyslu života.

9. Když se přibližuje slavnost Zjevení Páně, přidávají se do vánočních betlémů figurky tří králů. Tito mudrcové a bohatí vládci z Východu se na základě pozorování hvězdy vydali na cestu do Betléma, aby poznali Ježíše a přinesli svoje dary: zlato, kadidlo a myrhu. Také tyto dary mají alegorický význam: zlato ctí Ježíšovu královskou hodnost, kadidlo jeho božství a myrha jeho svatě lidství, které zakusí smrt a pohřeb.

Pohledem na tuto jesličkovou scénu jsme voláni k zamyšlení nad odpovědností, kterou má každý křesťan za šíření evangelia. Každý z nás se stává nositelem radostné zvěsti pro ty, s nimiž se setká, a dosvědčuje radost ze setkání s Ježíšem a jeho lásku konkrétními skutky milosrdenství.

Sto růží Panny Marie pro rozjímání (9)

33. UTRPENÍ SVATÉHO JOSEFA

„Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Než spolu začali žít, ukázalo se, že je těhotná působením Ducha Svatého. Její manžel Josef byl spravedlivý muž a nechtěl ji vydat zákonnému šetření, rozhodl se tedy, že ji v tichosti propustí.“ (Mt 1,18-19)

Znepokojuje ho pochybnost, naplňuje ho úzkost. Existují dvě zdánlivě neslučitelná fakta. Na jedné straně těhotenství jeho ženy, kterou vidí svými očima, a jeho oči ho nepodvádějí; a na druhé straně jistota a čestnost, s níž oči jeho duše vidí Mariinu svatost, o níž nemá důvod pochybovat. Proto se rozhodl tajně a mlčky odejít. Nad jeho životem se vynořuje nejtemnější noc. Pouze záblesky světla a klidu se jeví v jeho duši spravedlivé. Co Josef udělá?

Pokud zůstane, vypadá, že svou čest ztratí, a pokud ztratí svou ženu, bude truchlit, tu, která je v lásce své krásy obdivována, a on je pohlcen její krásou, miluje ji. Když ho těhotenství vyprovokuje k hněvu, jeho svatost ho zkrátí a zamiluje se do ní a mezi obavami a nedůvěrou má přitažlivost stejnou váhu.⁽¹⁾

A aniž by měl v nitru jasno pro temnotu a úzkost, která se ho zmocní, poté, co o tom rozvažuje, se rozhodne:

Buď to je velkolepý zázrak Boží, říká, nebo je to rána mé ukřivděné cti; pokud je to od Boha, pokořuje mé srdce a já si nezasloužím být uspokojen, pokud je již těhotná a je panna, nejsem hoden s ní spolu žít.⁽²⁾

34. MARIINO UTRPENÍ

„V Zákoně nám Mojžíš předepsal takové ženy kmenovat.“ (Jan 8,5; srov. Dt 22,24)

Maria ve svém citlivém, jemném srdci trpí stejně nebo více než Josef a hrozně žádá Boha, aby osvětlil Josefa a jí objasnil, co musí udělat, říci nebo zamlčet. Jsou dvě verze Mariina ticha.

První, běžně přiznávanou tradicí, je to, že si Maria udržovala hluboké a úplné tajemství, i když věděla, jak velké utrpení to přinese. Přemýšlela ve svém nitru:

Mohu tak snadno uvěřit, když je mi sděleno nepochopitelné tajemství, může si někdo myslet, že je to možné?⁽³⁾

Tato mladá matka, objekt podezřívavých pohledů a komentářů svých krajanů, se vrhla do náruče Boha jako Hospodina ubožačka a řekla: „On ví všechno, já mlčím ... Bůh to obstará!“

Druhou verzí, kterou připustilo několik moderních mariologů, je ta, že Maria považovala za vhodné říct svému manželovi, co se stalo, objasněním zázračné skutečnosti jejího panenského početí. Potom Josef přestane pochybovat a je zcela nerozhodný před tak velkým Božím tajemstvím. Cítí se nehodný žít a spolupracovat s Bohem a jeho svatou manželkou a rozhodne se odejít v tajnosti. Potom mu Pán - prostřednictvím anděla - řekne, že by neměl odcházet, protože jeho žena počala z moci Ducha Svatého.

Ó Maria, obdivujeme tě, tvou plnou plodnost svázanou tisíci tichy, která naplňovala tvůj život.

Carlo Carretto ve své knize *Blahoslavení, kteří uvěřili*, vysvětluje utrpení Panny Marie příkladem, který představil v písečných pouštích. Říká toto:

„Dívka z pouště byla sňatkem zaslíbená mladému muži z jiného tábora. Po dvou letech snoubenec znovu prošel táborem a zeptal se, když nenašel svou snoubenku, jestli se vdala. Nebylo to tak. Před sňatkem zjistili, že je těhotná, a tak ji popravili za to, že pošpinila čest rodiny. Takový je arabský zákon. Celý jsem se otrásl,“ říká Carretto, „a myslel jsem na to, že ta ubohá dívka zemřela kvůli tomu, že nebyla věrná svému budoucímu manželovi, a také jsem myslel na hluboké utrpení Marie, Panny, zjevně v podobné situaci jako dívka, kterou popravili.“

35. MLČENÍ PŘESVATÉ PANNY MARIE

Ticho svatého Josefa. Před zjevením jejího těhotenství se Josef rozhodl tajně zahrnout svou ženu, a tak se rozhodl zůstat zticha a odejít, ponechat všechno v rukou Božích. Avšak před tímto záhadným a nevymahatelným skutkem dostává proroctví ve snu, které mu říká: Neboj se k sobě přijmout Marii, svoji manželku, protože to, co se v ní narodilo, je dílo Ducha Svatého. Potom Josef vzal svou ženu k sobě, jak mu uložil anděl Páně (srov. Mt 1,18-24).

Ticho Panny. Maria, svatá Matka, ve všem mlčení má pochybnosti o tom, co by měla dělat, když se cítí těhotná a nemůže skrýt zjevné známky svého stavu. Zvolila si mlčení. Jen jednou v historii lidstva se stane, že dítě je zplozeno bez přičinění člověka. A tentokrát to bylo štěstím a jako dar pro Marii, vždy Pannu. Maria, prozíravá Panna, si vybírá ticho. Pokud to řekne svatému Josefovi, v žádném případě by tomu nerozuměl; jestli to chce vysvětlit svým příbuzným, mnohem méně by toto tajemství rozřešili nebo mu uvěřili. Zvolila si velké tajemství, jedinou výjimku během všech staletí. Maria mlčí s takovým údivem. Hledá útočiště v tichosti slov. Věří a slepě vkládá důvěru do Božích rukou.

Ticho Boha. Bůh se stal člověkem a mlčel, stalo se z něho dítě, které nemohlo mluvit. V Nazaretu zachovával třicet let ticha. Zocelil se jako prorok v pouštích a v dlouhém tichu modlitby. Ježíš mlčel - říkají evangelia - ve své slavném utrpení.

Naše ticho. Jakmile je duše ponořena v tichu a usnou její rty, duše se probudí do světa světla, vynoří se nejlepší pocity, jsou vytvořeny ty nejlepší projekty a odhalují se obrovské síly, které člověk má a které se objevují pouze v intimitě tichosti srdce. Být sám s Pánem dává to, co říká svatý Jan z Kříže: „Hudba mlčení, oproštění se od zvuku a večeře, která je potěchou a vzbuzuje lásku.“

Svatá Maria tichosti, nauč mě žít v tichu, abych skutečně potkal Boha, aby se on setkal se mnou a v tomto ovzduší v mém životě účinně působil.

36. MODLITBA A MEDITACE V TICHU

„Jeho matka všechny ty věci chovala věrně ve svém srdci.“ (Lk 2,51)

Ó Maria, ve svém srdci jsi vytvořila ticho, abys připravila setkání s Bohem; a toto setkání se ukázalo jako vtělení Slova.

Plná milosti, naplněná Bohem bez jakýchkoli deformujících stvoření v klidné životadárné vodě tvého svatého života. Ty sama a v nesmírné osamělosti jsi poznala okamžik, kdy Boží Duch Svätý utvořil ve tvé velmi čisté lidské přirozenosti Syna.

Ty sama jsi prožila nevyzpytatelné tajemství rostoucí plodnosti ve svém lůně. Bylo to tvoje ticho.

Zůstala jsi zticha a nesdělila jsi Josefovi, že v tobě pracovala realita tajemství, a to pro něj bylo bolestivé.

Mlčela jsi a nepodala jsi vysvětlení své rodině, příbuzným ani nikomu jinému. Proč? Nerozuměli by...

Ty jsi o samotě a v tichu učinila nejdůležitější rozhodnutí v historii a rozhodla ses, aniž by ses však poradila s Bohem, říci „udělejte“, ozvěnu onoho „udělejme vykoupění“, které se Nejsvětější Trojice rozhodla učinit před všemi staletími, a „završit“ v utrpení v Olivové zahradě.

Považuješ to za dobrý a nejlepší způsob, jak skrýt *tajemství Krále* ve svém tichu.

Ó Maria, obdivujeme tě, tvou plnou plodnost svázanou tisíci tichy, která naplňovala tvůj život.

Chceme rozjímat ve tvém meditativním tichu, jak nám říká evangelium. Evangelium o tobě mluví jen několikrát a vždy se zdá, že v tichosti svého srdce medituješ o tak velkých věcech...

Ukaž nám nesmírnou plodnost tichosti a samoty s Pánem a se sebou samou.

(Pokračování)

Zdroj: Clemente Arranz Enjuto:
Cien rostros de María para la contemplación. San Pablo, Madrid 1998.

Přeložila -hk- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ J. de VALDIVIELSO, o.c., 178.

⁽²⁾ *Tamtéž.*

⁽³⁾ *Tamtéž.*

„Chudý Lazar“ (srov. Lk 16,20)

Mnoho lidí na zemi žije v největší bídě a těžko chápeme, proč tak mnoho chudých tolik trpí, když na druhé straně je tolik bohatých, kteří by jim mohli pomoci, kteří však žijí v egoismu a ignorují je. Podobenství o zlém boháči a chudém Lazarovi nám zde něco objasňuje. Proto to Ježíš svým apoštolům učil stejně jako jiná slova světla a pravdy.

Zlý boháč a chudý Lazar

V tomto nádherném Ježíšově podobenství se díváme na dva světy. Na svět zlého boháče, který žije v sobectví, pýše, bez milosrdenství, a na jednoho chudého nemocného, který žije v největší bídě před dveřmi boháče, který si ho vůbec nevšímá a každý den pořádá hostiny s vybranými jidly. Ale nemylme se! Toto podobenství není všeobecným odsouzením bohatých, protože někteří z nich se dělí a starají se o jiné a pomáhají jim (srov. Lk 19,8). Není to ani ospravedlnění pro všechny chudé, protože víme, že také chudák může být zlý. Náš Pán popisuje ale obvyklý postoj bohatých a varuje před zatvzeleností srdce v bohatství. Zatvzeleností, která dělí od chudých, od trpícího světa a nakonec také od Boha a od spásy (srov. Mt 19,23).

Pouvažujme, s jakou podivuhodnou moudrostí a dobrotou popisuje Pán tento výjev (Lk 16,19–31). Zatímco svět nazývá jménem vždycky bohaté a nikoliv

chudé, Pán jedná jinak. Nazývá chudá se jménem Lazar (z hebrejského Eleazar – Bůh pomáhá), zamtlčuje jméno boháče, který Lazarovi odpírá pomoc, zatímco jenom nerozumní psíci mají soucit v situaci onoho muže, který bez nařikání marně čeká na projev lásky, na pomoc. Vidíme nespravedlivou situaci, která by se dala jednoduše zmírnit. Tento boháč by mohl snadno pomoci hladovému chudákovi, postiženému strašnou nemocí, která pravděpodobně souvisela s jeho bídou. On to však neudělá, a nám se to jeví opravdu jako nesprávné, stejně jako bída světa, kterou prožíváme ve své době. Je jasné, že velká část této bídy by se dala rychle vyřešit, ale lhostejností atd. zůstávají věci takové, jaké jsou... Situace boháče a Lazara ukazuje situaci mnoha lidí. Obsahuje výzvu k rozdělení se, k otevření našich srdcí a našich rukou. Sami nemůžeme bídu světa změnit, ale musíme vzhledem k situacím, které se odehrávají před našima očima, jednat.

Frans Francken ml. (1581–1642): Bohatý muž a chudý Lazar

Když Pán postaví chudé lidi do naší cesty, měli bychom reagovat a s bliženskou láskou poskytnout svoji pomoc. Všechno to ukazuje na krátkost našeho života na zemi a na nejistotu naší situace v povolání a zdravotním stavu. Tady nás všechno vyzývá k tomu, abychom našli útočiště u Boha a jeho nekonečné dobroty, protože my sami jsme omezeni. Bůh vidí bídu světa, naše trápení, naše nemoci, naši slabost. Někdy dokonce zasahuje podle svého plánu, aby nám a ostatním pomohl. Ale očekává, že my sami – jako Vykupitel a všichni svatí – budeme žít ve vroucí důvěře k němu a ukazovat tvář Pána a pomáhat zmírňovat bídu.

Proč tak mnoho lidí na zemi strašně trpí? Proč trpíme tolika nespravedlivými věcmi, nenávisť, neštěstími, úrazy, nemocemi, chudobou, stářím...? A to od počátku. Je jediná odpověď: Příčinou je hřích. Ten nakazil svět a veškerý život. Žijeme ve světě, který je nemocný hříchem. Jsme v různém měřítku zasaženi hříchem, nebo jsme se stali oběťmi tohoto jedu, který ničí lásku a život. Proto se nedivme strašné bídě světa, v níž po celou dobu žijeme. Daleko více se podivujeme lásce Boží, která vložila do našich srdcí poklady svých milostí, aby nás zachránila před zlem a vysvobodila z otroctví hříchu a Odpůrce. Ano, my máme lék na tuto nemoc: Ježíše Krista! On je pokorný, chudý a trpící Boží služebník. On vydal svůj život, aby nás pozvedl do nebeské slávy. On nám zanechal své slovo pravdy a světla, aby nasměroval naše kroky na cestu věčného života. Zanechal nám Církev, která zvěstuje věrně radostnou zvěst v celém jejím lesku a přítom velkoryse uděluje spásonosné svátosti. Především je nám ale Ježíš nablízku, spolu s Otcem a Duchem Svatým. Můžeme se s Bohem setkávat každý den v modlitbě. Modlitba jsou otevřené dveře k nebi. Modlitbou otevíráme své srdce Bohu, aby si u nás udělal příbytek. Modlitbou dovolujeme Bohu, aby jednal v našem životě. To umožňuje náš rozvoj v životě před Bohem, náš pokrok ve ctnostech.

Nyní se vraťme k našemu podobenství.

Ocitáme se tedy zase v tom jiném světě, v němž je popsán osud dvou lidí. Tentokrát popíšeme jako prvního Lazara. Bude unesen anděly, zahrnut ctí a bude se těšit svatými rozkošemi, věčným dobrem, kte-

ré je vyhrazeno vyvoleným v klíně Abrahámově. Tento pojem se používá společně se „zahradou Eden“ a „trůnem slávy“ u židů tehdejší doby (srov. Talmud). Oni tak označují ráj, nebe. Co se týká bohatce, tomu se dostalo pohřbu přiměřeného jeho stavu. Potom přišel do hádu (hades – místo mrtvých a místo odplaty), kde byl

*Ďábel vrhá boháče do pekla,
katedrála v Bourges*

mučen plameny. Rozvine se rozhovor mezi zavrženým a Abrahámem, kterého nazývá „otcem Abrahámem“. Také on byl věřícím, synem Abrahámovým, který ho ostatně nazývá „svým dítětem“. Vroucně prosící se odvolává na pokrevní svazky, které je spojují. Doufá, že může změnit postoj Abrahámu. Teď mění své dřívější pohrdání v lítost, v pozdní litování. Tak se pokouší zmírnit své trápení, které prodělává, tím že si žádá trochu vody, kterou mu má podat Lazar, jehož prosí o pomoc. On ví, že si nic více nemůže vyprosit, protože jeho stav je odplatou za jeho krutost a lhostejnost vůči druhému. Bohatec není mučen proto, že byl bohatý, ale protože byl sobecký, lakomý, pohrdavý, nemilosrdný, zatímco Lazar dostává odměnu za svoji tichou odevzdanost v utrpení a nouzi. S nadějí vydržel zkoušku a nespravedlnost a zemřel v lásce a v důvěrné odevzdanosti. Nyní přijímá věčné dědictví svatých, vyvolených. Je navždy Bohem obdarován a oděn do slávy a nepomíjející krásy.

Podobenství Pána Ježíše je oknem do věčnosti. Po smrti existují dva konečné cíle: nebe, nebo peklo. Nebe dosáhne většina lidí teprve po očištění, po očistci, po spásonosném utrpení, kde budou odstraněny škváry hříchů bolestivým ohněm, aby byla duši navracena její svatost a krása.

Lazar vystoupil ihned k místu určenému pro blažené, které je od pekla odděleno nepřekonatelnou propastí. Nikdo se nemůže dostat z jednoho místa na druhé. Je to nemožné. Lazar se má vrátit na zem, aby varoval příbuzné bohatého, aby věděli, že takové místo existuje, a aby se polepšili. Abrahámová odpověď je však přísná a neúprosná, nenechá se obměkčit. Oni mají Zákon a proroky, ale neposlouchají ani Mojžíše ani služebníky Boží. Nepřidržují se Božího slova, a ani kdyby se někdo z mrtvých vrátil, nebyli by mu uvěřili.

Tady vidíme předzvěst jedné jedinečné události, která promění svět a srdce mnohých lidí. Jde o utrpení a zmrtvýchvstání Vykupitele. Ti, kdo opravdu věřili a byli hluboce dotčeni svatými knihami, kdo se otevřeli milosti, slyšeli Boží hlas a poznali svého Pomazaného. Ti uvěřili a změnili svůj život. Nedejme se my, kteří jsme křesťané, otrást bídou, nespravedlnostmi, zkouškami, hlubokými změnami ve světě, různými formami zrady...

V našem světě je mnoho lidí podobných Lazarovi, ať Boží spásu znají, nebo ne, ale důvěřují v jeho dobrotu a v jeho milosrdenství. Oni zemřou v pokoji a lásce a přijdou do nebe. Připomeňme si častěji trpělivost Lazarovu a těch, kdo se mu podobají. Žijme svoji vírou, svoji nadějí na věčný život tím, že budeme spolupůsobit pro důvěru ve spásu u ostatních. Tady na zemi se o tom rozhoduje. Bohatství, hromadění materiálních statků je nebezpečím, které nás vzdaluje od jiných lidí a od Boha. Samozřejmě, že po nás Pán nežádá, abychom žili v bídě, ale vyzývá nás, abychom byli chudí v duchu (Mt 5,3). Je normální vydělávat si na živobytí, důstojně bydlet, moci užít své děti, podporovat je při jejich vzdělávání a na studiích, aby se mohly rozvíjet v milosti. Pán nikdy neoznačuje lenost jako dobrou, proto musíme pracovat, abychom žili a měli oprávněný majetek. A vůči těm, kteří nemohou pracovat nebo jsou chudí, máme povinnost podle svých možností s moudrostí a darem rozlišování pomáhat. Náš život v lásce, pravdě a pilné modlitbě je podmínkou pro vstup do věčného království.

Děkuji Ti, Pane Ježíši, za tvoje Slovo, které těší naše srdce a osvěcuje nás.

*Z Maria heute 10/2017 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Stanovisko KTF UK, TF JU a CMTF UP k eutanazii

Děkani katolických teologických fakult v České republice, prof. PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D (Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy), doc. ThDr. Rudolf Svoboda, Th.D., (Teologická fakulta Jihočeské univerzity) a prof. Ing. Mgr. et Mgr. Peter Tavel, Ph.D. (Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) vydali společné stanovisko k záměru přípravy zákona o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné eutanazii.

Stanovisko Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, Teologické fakulty Jihočeské univerzity a Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci k záměru přípravy zákona o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné eutanazii:

Paní poslankyně Věra Procházková (ANO) v médiích opakovaně oznámila úmysl připravit a předložit návrh zákona o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné eutanazii. Jako představitel teologických fakult, jež se – vedle jiného – věnují (bio)etickým otázkám lidské existence, k tomu zaujímáme následující stanovisko, jímž chceme přispět ke společenské diskusi o dané problematice:

1. Je smutnou skutečností, že jsou mezi námi lidé, kteří se ocitají v životní situaci, již považují za nesnesitelnou a bezvýchodnou a z níž volí únik dobrovolným ukončením vlastního fyzického života. I jediný takový „sebezničující čin s fatálním výsledkem“ (WHO) je tragický, a právě proto je potěšující, že je v České republice evidována sestupná tendence v celkovém počtu dokonaných sebevražd (ČSÚ). I tak je ovšem tento počet nad průměrem

Evropské unie a nad světovým průměrem (WHO). Ministerstvo zdravotnictví proto zveřejnilo Národní akční plán prevence sebevražd 2019–2030, v němž jménem České republiky deklarovalo, že je žádoucí předcházet sebevražednému jednání. Zamýšlený zákon o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné eutanazii se zdá jít přímo proti této národní strategii.

2. Stav trvalé a nesnesitelné tělesné bolesti bez naděje na zlepšení zdravotního stavu v České republice nemusí a nemá existovat, neboť naše zdravotní péče, je-li poskytována adekvátně, má potřebné řešení i pro velké útrapy – v krajním případě formou paliativní sedace [utišení – pozn. red.]. Také trápení, jež je přednostně duševní, lze výrazně mírnit tam, kde je pacientovi poskytována péče integrální, tedy nejenom tělesná, ale i psychická, sociální a spirituální. Pozitivní příklad poskytují hospice. Správný přístup k bolestem terminálních pacientů nespočívá v jejich (sebe)usmrcení, nýbrž v rozvoji paliativní léčby, paliativní péče a péče o seniory, ve vyšším docenění a zpřístupnění duchovních služeb, a také ve vzdělávání příslušných odborníků o citlivém a integrálním

doprovázení umírajících v poslední fázi jejich života.

3. Zamýšlený zákon, ať už bude jeho znění jakékoli, není prostředkem pro zmírnění situace trpících, nýbrž legalizací jejich (sebe)usmrcení. Má legitimizovat situaci, v níž osoba, jež se rozhodla ukončit svůj život, vtahuje do realizace svého úmyslu další osoby, jež se mají na její smrti vědomě příčinně podílet. Má navodit onu beztrestnost lékaře a zdravotníků, jaká se týká osob, které bez vlastní vůle spoluzapříčiní smrt sebevraha (např. strojvůdce apod.). Jde však o situaci eticky i právně odlišnou, protože v tomto případě se má na (sebe)usmrcení pacienta podílet další osoba vědomě a svobodně, případně dokonce z úředního pověření.

4. Zapojení lékaře a dalšího zdravotnického personálu do uskutečnění asistované sebevraždy nebo do aktivní dobrovolné eutanazie by přineslo zásadní změnu vztahu mezi lékařem, resp. zdravotníkem a pacientem, étosu lékařské a zdravotnické služby a samotného pojmu zdravotní péče. Ta by již nesměřovala výlučně ke zmírnění utrpení terminálních pacientů, nýbrž – v některých případech – k jejich vědomému (sebe)usmrcení, tedy pravěmu opaku toho, co je definičním znakem terapie a základním kamenem lékařského étosu. Nepřípustné je rovněž to, co se objevilo v médiích: že by měly příslušné usmrcovatele nominovat lékařské fakulty. Těm rozhodování o smrti pacienta nepřisluší, a to ani touto zprostředkovanou formou.

5. Uzákonění asistované sebevraždy a aktivní dobrovolné eutanazie by s sebou neslo objektivní riziko, že bude narušena solidární soudržnost mezi společností a vážně nemocnými a že tito budou z různých důvodů vystaveni explicitnímu či implicitnímu tlaku ve věci rozhodnutí o tom, zda mají či smějí dále žít, a to právě v té situaci, kdy je autonomie jejich rozhodování vystavena nesmírně těžké zkoušce, někdy dokonce i omezena.

Stanovisko České společnosti hospicové péče k eutanazii

Valná hromada České společnosti hospicové péče konaná dne 25. 11. 2019 přijala níže uvedené stanovisko jako reakci na záměr poslankyně V. Procházkové legalizovat eutanazii. Přinášíme jej v plném znění:

Česká společnost hospicové péče České lékařské společnosti J. E. Purkyně (dále ČSHP) odmítá legalizaci eutanazie. Za řešení nesnesitelného utrpení považuje zlepšení zdravotních a dalších pečovatelských služeb a jejich humanizaci. ČSHP podporuje takové legislativní kroky, které povedou ke snazší akceptaci dříve vysloveného přání a k usnadnění odstoupení od marné nadbytečné léčby. ČSHP odmítá úmyslné

usmrcování pacientů (eutanazie, asistovaná sebevražda), stejně jako odmítá zabraňování přirozeného vstupu smrti (dystanzie). V praxi osvědčenou alternativou k oběma extrémům (eutanazie/asistované suicidium – dystanzie) je péče hospicového typu.

V úctě

*MUDr. Ilona Burdová, v. r.,
předsedkyně lékařské společnosti;*

*MUDr. Pavel Sieber, v. r.,
místopředseda lékařské společnosti;*

*MUDr. Jana Vlková, Ph.D., v. r.,
vědecký sekretář lékařské společnosti*

(Zdroj: www.cirkev.cz)

Ostatně, již samotné prohlášení eutanazie za jednu ze standardních „možností řešení“ jistých situací by bylo nevyhnutelně zdrojem tlaku: každý, kdo by legalizovanou eutanazii odmítal, by byl nucen své stanovisko zdůvodňovat. Zkušenosti ze zemí, kde asistovaná sebevražda byla legalizována, tyto obavy potvrzují.

6. V neposlední řadě je třeba zmínit i nebezpečí tzv. kluzkého svahu, jež vede k tomu, že i ty zákonné úpravy asistované sebevraždy a aktivní dobrovolné eutanazie, jež začínaly u striktně stanovených podmínek, směřují k rozšiřování skupin, u nichž se (sebe)usmrcení provádí, resp. přičin, za nichž je považováno za legitimní. Na roveň fyzického a duševního utrpení terminálních pacientů jsou pak stavěny i psychické útrapy spojené se zdánlivě neřešitelnými existenciálními otázkami a sociálními problémy. Může dojít také k tomu, že je vůle trpícího ukončit svůj život dokonce pouze před-

pokládána a k usmrcení dochází i bez požadání. Takové nebezpečí je neúnosné.

7. Případný zákon o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné eutanazii by se týkal i samotného pojetí lidské osoby a sebepojetí lidské společnosti. Jsme přesvědčeni, že lidská osoba je povolána k tomu, aby svůj život a své právo na život s vděčností přijala jako dar, který obdržela v okamžiku početí a který se pro ni stal úkolem, jež má v průběhu celé své existence naplňovat tím, že bude sama sebe svobodně dávat druhým a Bohu. Člověk je schopen vědomě a svobodně disponovat svým životem. Nemá si ho ale vzít: má ho dávat druhým a za druhé, v krajním případě ho může i obětovat. Pak je jeho existence smysluplná, a to dokonce i uprostřed bolestí a na prahu smrti. Společnost pak má dar života chránit od jeho početí až k jeho přirozenému konci.

V tomto přesvědčení nás utvrzuje pohled na Ježíše z Nazareta, jehož sebedaro-

vání, osobní příklad a poselství stojí v základech toho pojetí člověka, od něhož se odvozuje i moderní koncept lidských práv a jež dalo s ničím nesrovnatelný impuls pro rozvoj péče o slabé, ohrožené, nemocné a umírající.

Ve světle výše uvedených skutečností prosíme paní poslankyni, ostatní zákonodárce a politiky, aby byl pokus o uzákonění asistované sebevraždy a aktivní dobrovolné eutanazie zastaven, případně odmítnut.

Dne 20. listopadu 2019

*prof. PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.,
děkan KTF UK*

*doc. ThDr. Rudolf Svoboda, Th.D.,
děkan TF JU*

*prof. Ing. Mgr. et Mgr. Peter Tavel, Ph.D.,
děkan CMTF UP*

(Zdroj: www.cirkev.cz, 2. 12. 2019)

Dárce a jeho čtrnáct autistických dětí

Ve světě najdeme nejméně tucet autistických dětí, které se narodily po umělém oplodnění ze spermatu dárce H898. Žijí ve Spojených státech amerických, Kanadě i Evropě. Mnohé z nich zároveň trpí dyslexií, epilepsií, poruchami pozornosti či jiným vývojovým postižením a vadou poznávacích funkcí.

Na toto málo medializované riziko spojené s asistovanou reprodukcí upozornil v polovině září 2019 list *Washington Post*, který přinesl reportáž o Danielle Rizzo a jejích dvou synech s poruchou autistického spektra. Díky tvrdošijnosti této ženy se veřejnost dozvěděla o případu, který zřejmě v dějinách asistované, ale ani biologické reprodukce nemá obdoby.

Zmíněná žena se svou někdejší partnerkou zvolila na reprodukční klinice *Idant Laboratories* skutečně ideálního dárce spermatu – vysokého plavovlasého muže s modrými očima, bez zdravotních problémů, zato s postragraduálním diplomem a prací odborného fotografa, milovníka četby, umění a dálkového běhu. Z jeho ejakulátu za pouhých 500 dolarů se v září 2011 narodilo první Daniellino dítě a o 14 měsíců později druhé. V téže

době se objevují problémy v chování u prvního syna a tytéž příznaky o pár let později vykáže také druhý potomek. Oběma chlapcům je diagnostikována porucha autistického spektra. Daniellin vztah se kvůli náročné péči o postižené děti a z ekonomických příčin rozpadá, žena se svými syny se vrací k rodičům. Při hledání vhodných terapií pro své děti s překvapením zjišťuje, že od téhož donátora odkoupily ejakulát nejméně čtyři spermabanky, čímž se narodilo nejméně dvanáct dalších dětí s obdobnou diagnózou. Příslušné kontrolní instituce se hájí tím, že povinné testy v sektoru se týkají pouze pohlavně přenosných chorob. Danielle se nakonec podařilo zažalovat reprodukční kliniku, protože odhalila, že profil donátora neodpovídá skutečnosti. Muž nemá vysoké školské vzdělání a jako malý navštěvoval školy pro děti s kognitivními a emotivními poruchami, protože trpěl poruchou pozornosti s hyperaktivitou (ADHD). Na klinice *Idant Laboratories* se nicméně nejednalo o první sporný případ – již v roce 1990 zde byla omylem oplodněna bílá žena spermatem muže s černou pleť. Danielle Rizzo nakonec letos v březnu

kauzu uzavřela a přijala odškodnění ve výši 250 000 dolarů, které chce věnovat na léčbu a zajištění budoucnosti svých dětí.

V celosvětovém měřítku se můžeme setkat s několika obdobnými situacemi – v Belgii se před čtyřmi lety díky houževnatosti postižených rodin podařilo odhalit donátora 7042 z dánské *Nordic Cryo Bank*, zdravého nositele neurofibromatózy, z jehož spermatu se narodilo 100 dětí. Je zjevné, že nikdy nebude možné provádět u dárců spermií či dárkyň vajíček testy na veškeré existující genetické patologie. Stejně tak je ovšem zjevné, že o zásadním problému šíření vzácných nemocí při umělém oplodnění neexistuje dostatečná informovanost, a to též vinou reprodukčního průmyslu. Na rozdíl od přirozeného početí, kdy se muž a žena osobně znají (třebaže spolu ani nežijí), o patologii narozeného dítěte se okamžitě dozvědí a mohou ji přenést maximálně na další dvě, tři děti, anonymního dárce nelze v krátkém čase dohledat a zastavit, čímž se onemocnění různého typu šíří v populaci prakticky donekonečna.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html,
22. 10. 2019*

Bílá obálka

Byla to jen malá bílá obálka, která byla zastrčena mezi větvemi našeho vánočního stroměčku. Žádné jméno, žádná adresa, žádný údaj. Objevovala se na našem vánočním stroměčku v uplynulých deseti letech.

Začalo se to tím, že můj manžel Mike nemohl vystát Vánoce. Ne, ne ty „pravé Vánoce“, ale ten mumraj, všechno to okolo Vánoc – obchody, zvýšené výdaje, hektické hledání a běhání, ... abychom ještě na poslední chvíli našli kravatu pro strýčka Harryho a pudr na tvář pro babičku – dárky, které jsme darovali ze zoufalství, protože jsme neměli žádný jiný nápad. Jelikož jsem věděla, jaký názor na celou tuto záležitost Mike má, rozhodla jsem se jednou před Vánoce obejít obvyklé košile, svetry, kravaty. Hledala jsem něco zvláštního, něco výlučně jen pro Mika. A inspirace se mi dostalo skutečně neobvyklým způsobem.

Náš dvanáctiletý syn Kevin patřil v té době k zápasníkům dorostového mužstva své školy. Krátce před Vánoci se uskutečnilo přátelské utkání s jiným týmem, který byl sponzorován místní církví. Tito mladí, byli to většinou černoši, měli úplně roztrhanou sportovní obuv; jen taktak ji pohromadě držely pouze tkaničky. Takto tvořili ostrý kontrast k našim chlapcům, kteří soustředili ve svých elegantních modrozelených dresech a na nohou měli pěknou, novou zápasnickou obuv. Když se souboj začal, byla jsem šokována, že chlapci z hostujícího týmu bojovali bez ochrany hlavy, bez

lehké helmy na ochranu uší. Byl to luxus, který si tento chudý tým očividně nemohl dovolit. Nu dobrá, naše mužstvo ve všem převýšilo soupeře a vyhrálo v každé hmotnostní kategorii. Když se poražení chlapci jeden po druhém zvedali ze žíněnk,

každý z nich v těch svých hadrech kráčet okolo s jakousi vychloubačnou hrdoostí, jež si nepřipouštěla žádnou porážku. Mike, který seděl vedle mne, smutně potřásl hlavou: „Přál bych si, kdyby vyhrál aspoň jeden z nich. V těchto chlapcích se skrývá mnoho schopností, avšak prohrát takovýmto způsobem je zničující.“ Mike měl rád děti, všechny děti, a chápal je, vždyť sám trénoval malá fotbalová a baseballová mužstva.

V tom okamžiku jsem dostala nápad na vánoční dárek! Ještě tentýž den jsem zašla do jednoho blízkého sportovního obchodu a koupila jsem celou sadu zápasnických tenisek a helem, které jsem anonymně poslala místní církvi. Na Štěd-

rý večer jsem umístila první obálku na vánoční stroměček s poznámkou, v níž jsem Mikovi vysvětlila, co jsem udělala, a že je to můj vánoční dárek pro něho. Zářivý úsměv mého manžela – to bylo to, co mě během těchto vánočních svátků a i v následujících letech nejvíce potěšilo.

Každé Vánoce jsem se tedy držela této tradice: jedem rok jsem umožnila skupině duševně postižených mladých lidí podívat se na hokejové utkání; další rok jsem poslala šek starším sourozencům, kterým krátce před Vánoce vyhořel dům až do základů. A tak to šlo rok co rok.

Bílá obálka se stala vrcholem našich Vánoc. Obálka byla vždy posledním dárkem, který se otevřel. Naše děti zcela zapoměly na svoje nové hračky a plné očekávání, se široce otevřenými očima čekaly, až jejich otec vzal obálku ze stroměčku a přečetl nahlas její obsah. Když děti vyrostly, dostávaly spíše praktické dárky. Ale bílá obálka tam stále byla a neztratila nic na svém kouzlu.

Avšak zde příběh ještě nekončí. V roce 1981 jsme ztratili Mika, když onemocněl rakovinou. Když se blížily Vánoce, byla jsem ještě stále v hlubokém smutku, takže jsem téměř nebyla schopna postavit vánoční stroměček. Ale na Štědrý večer jsem přece jen na stroměček zavěsila bílou obálku. A nebyla tam jediná: přidružily se k ní další tři! Každé z našich dětí, bez toho, aby o sobě věděly, umístilo na stroměček rovněž jednu bílou obálku pro otce. Takto tedy naše tradice pokračovala a později se určitě rozšíří i na naše vnoučata, která budou stejně tak nedočkavě stát a velkýma očima hledět, když otcové vezmou z vánočního stroměčku obálku.

*V roce 1982 zveřejnila
Nancy W. Gavin z USA*

Z Vítězství Srdca 107/2015 přeložil -dd-

PUZZLE BETLÉMA, 260 – 2028 dílků.

Cena 180–500 Kč. **Objednávky:** Římskokatolická farnost Třebíč-město, Martinské nám. 20, 674 01 Třebíč • trebicmartin@volny.cz
tel.: 728 133 220. Více na www.trebicmartin.cz.

Koruna sv. Anežky umístěna v bazilice sv. Petra

U příležitosti České národní pouti v Římě byl papeži Františkovi během generální audience dne 13. listopadu 2019 slavnostně předán dar českých poutníků – socha Koruna sv. Anežky z dílny akademického sochaře Daniela Trubače. Tento dar byl spojený s finančním darem ve výši 1,2 mil. Kč pro chudé a potřebné. Papež následně rozhodl o umístění sochy do Kaple svatých patronů Evropy, která se nachází v podzemí baziliky sv. Petra.

Podle www.cirkev.cz

Dnes můžeš zblízka sledovat příběh, který ti představuje evangelista Matouš a s ním i Apoštol národů. Připrav se však na dlouhou nepohodlnou cestu.

Pozoruj Josefa, jak se uprostřed noci chystá splnit Hospodinův příkaz. Má ihned odejít s Marií a Dítětem do cizí země. Ani to málo, co se mu podařilo zatím opatřit pro své nejdražší, nebude moci vzít s sebou. Ale Josef nic nenamítá Hospodinu a Maria nic nenamítá Josefovi. Vzali Dítě a spěšně odcházejí. Pán je posílá, Pán se postará.

Připoj se ke třem psancům, kteří jdou temnou nocí do neznámých končin. Zatímco oni se v srdci modlí k Pánu, ty máš čas přemýšlet, kolika důvody, námitkami a návrhy by ses pokoušel vyhnout takové nepohodlné cestě. Copak je to opravdu jen jediná možnost, jak uniknout nebezpečí? Poukazoval bys na křehkost ženy, na slabost Dítěte, na jiná možná nebezpečí. Přinejmenším bys žádal více času na přípravu. Ale Josef dobře ví, že Bohu nemůže být rádcem. Boží všemohoucnost není k tomu, aby sloužila našim nápadům a námitkám. Všemohoucnost Nejvyššího je obsažena i v každém jeho pokynu. Můžeš se na ni spolehnout, i když se ti to zdá jakkoliv nepochopitelné.

Pěstoun Páně má však ještě jiný pádný důvod, aby bezodkladně vykonal to, co mu bylo uloženo od anděla. Již několik dní má stále před očima Mariino Dítě, o kterém dobře ví, že je to Boží Syn. V tom bezmocném robátku spatřuje jeho neochvějná víra nepřesvědčivější zázrak Boží poslušnosti. Syn Boží celým svým bytím vzdává ustavičně chválu svému Otci.

Nyní tak činí tím, že se mu poslušně podrobuje. Příkaz k útěku neplatí jen rodičům, ale i Dítěti, které přijalo svou bezmocnost z vůle nebeského Otce. Neodevzdal se Bůh do jejich rukou, aby oni se odevzdali do vůle Otce? Poděkuj Josefovi, Marii a Dítěti, že můžeš být bezprostředním svědkem jejich bezvýhradné poslušné odevzdanosti, která ti přesvědčivě vysvětluje, že nemůže existovat žádná rozumná námitka proti plánu obsaženému ve svaté vůli Nejvyššího. Poděkuj

za poznání, že právě její poslušné přijímání je nejdokonalejší způsob, jak vzdávat chválu Bohu.

Z toho mála, co si tato pokorná trojice nejvznešenějších bytostí mohla vzít s sebou na dlouhou cestu, můžeš také poznat, kam až může sahát existenční minimum těch, kteří jsou ve službách Božích.

Opouštějí svou vlast, nemají takřka nic, a přece jsou nejbohatší rodinou na světě. Zachraňují si tedy mnohem více než jen holý život. To ma-

linké Dítě má svou nejčistší, bezmezně milující Maminku a věrného, pečlivého a statečného tatínka. Tito rodiče mají mezi sebou samého Boha a jeden v druhém panensky čistou věrnost, oddanost a lásku připravenou ke každé oběti. Myslíš, že by byli ochotni cokoliv z těchto nejvzácnějších pokladů obětovat za větší pohodlí, za finanční zajištění, za lepší sociální postavení, za trvalý domov ve vlasti? Jejich hodnotový systém tak vzdálený chápání dnešního horečně se pachtícího světa, který svému sobeckému pohodlí obětuje i nevinné životy, umožňuje této Svaté rodině prožívat i uprostřed strádání a krajní nouze nejhlubší radost z upřímné a lidsky teplé vzájemnosti spolu s bezpečnou jistotou péče nebeského Otce.

Ten Maličký v jejich středu je jediným smyslem všeho jejich konání. To, co mají v něm, nekonečně převyšuje všechno to, co nemají. Skutečné vyhnanství začíná teprve tam, kde není Ježíš. Ať chybí cokoliv, nikdy nesmí scházet Bůh.

Vrať se domů povzbuzen tím, co jsi zažil u Svaté rodiny na jejím útěku. Ve světle této zkušenosti budeš nyní zcela jinak chápat, co pro tebe i pro tvoje drahé znamenají Pavlova slova: *Když si vás vyvolil Bůh, jste mu zasvěceni a miluje vás, projevíte navenek dobrotu, pokoru, mírnost, trpělivost... Ať vám v srdci vládne Kristův pokoj, to je přece cíl vašeho povolání, které vás shromáždilo v jednom těle.*

Po tom, co jsi právě prožil, může se ti ještě zdát, že tě podřízenost ponizuje? Po tom, co jsi mohl vidět, můžeš ztrácet s někým ze svých drahých trpělivost? Ti tři, které jste chvíli provázeli, posvětili svou pokorou a svatostí i vaše společenství. Otevřete oči: I vy máte jako oni ten

Liturgická čtení

1. čtení - Sir 3,3-7.14-17a

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrděj jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti jako náhrada za tvé hříchy.

2. čtení - Kol 3,12-21

Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte za to vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své

Dokončení na str. 22

nejvzácnější Poklad ve svém středu. Až to Dítě jednou doroste, uslyšíte jeho ujištění: *Cokoliv jste učinili tomu nejmenšímu, mně jste učinili.*⁽¹⁾ Jestliže to, co mluvíte a konáte, děláte ve jménu Pána Ježíše, *On sám je uprostřed vás.*⁽²⁾ Se stejnou důvěrou, s jakou Bůh svěřil svého Syna Svaté rodině, i vám ho svěřuje, i vám posílá své anděly, aby vás na všech cestách provázeli. Josef a Maria vám už prošlapali cestu všemi těžkostmi a strádáním.

Kamkoliv půjdete, vezměte s sebou Dítě a jeho Matku a oni budou s vámi ve chvílích radosti i smutku. Všechno zažili: Maria a Ježíš pochovali spravedlivého Josefa a svatá Matka byla u toho, když se trápil a umíral její Syn. Postarejte se, aby tato *Kristova nauka byla u vás v plné síle. A nade všechno mějte lásku...*

Pak budete zpívat Bohu z vděčnosti chvalozpěvy a duchovní písně.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Mt 25,40; ⁽²⁾ srov. Mt 18,20.

Poklady růžence - Narození

Meditace nad třetím radostným desátkem růžence z knihy „The treasures of the rosary“

Během adventní doby je cílem Církve v jejich kázáních a poučeních připravit nás na důstojné slavení Narození našeho Pána. Tento svátek je jedním z nejradostnějších v celém církevním kalendáři. Svou vděčnost za naše vykoupení také vyjadřuje tou nejlepší výzdobou svých oltářů. Své služebníky odívá do liturgických oděvů radosti a neustále znova a znova je vybízí slavit oběť mše svaté v důkčinění za příchod našeho Vykupitele. A protože ví se svatým Jakubem, že „každý skvělý dar, každé dokonale obdarování přichází shůry a sestupuje od Otce světél“ (Jak 1,17), vyzývá své děti, aby pozvedly srdce k nebi a chválily našeho Stvořitele, který slovy našeho Pána k Nikodémovi „tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život“ (Jan 3,16). Proto také velký apoštol pohanů říká: „Ale Bůh, jenž je bohatý v milosrdenství, pro velkou lásku, kterou si nás zamiloval, zatímco my jsme byli v důsledku svých vin mrtví, nás přivedl opět k životu s Kristem - milostí jste spaseni!“ (Ef 2,4-5) Člověk přemožený hříchem a poznamenaný vzpourou prvních rodičů nebyl sám schopen si pomoci. Bohu se zželelo našeho bídného stavu, a přestože jsme byli jeho nepřitelem pro své provinění, On ve svém nekonečném milosrdenství seslal svého milovaného Syna, aby na sebe vzal trest za naši vinu a dal sám sebe jako výkupné za naše padlé lidství.

A zde bychom se měli uchránit chyby, které se dopouštějí lidé mimo Církev. Budou se nás snažit přesvědčit, že náš nebeský Otec přinutil svého Syna, aby na sebe vzal bolestné dílo vykoupení. To je však naprosto chybné tvrzení. Od věčnosti Boží Syn souhlasil s vykoupením lidského přestoupení. „Obětoval se, protože sám chtěl“ (Iz 53,7)⁽¹⁾, a David takto prorocky mluví v osobě Krista: „Nechtěl jsi krvavou ani nekrvavou obět, otevřel jsi mi ucho, nepožadoval jsi celopal ani obětní zvíře,

a tak jsem řekl: Hle, přicházím. Ve svitku knihy je mi předepsáno, abych konal tvou vůli, můj Bože, přál jsem si mít tvůj zákon v hloubi svého nitra.“ (Ž 40,7-9) A dále o něm prorok říká: „[slunce] je plné síly a raduje se, že běží po své dráze.“ (Ž 19,6)

Přirozeně bychom předpokládali, že Vykupitel světa by při svém příchodu k lidem měl být obklopen slávou a bohatstvím a veškerým komfortem, které by si jeho postavení žádalo. Ale to nebyla vůle nebeského Otce a ani našeho Pána, který si nepřál narodit se v příbytku hříšníků, ale zvolil narodit se skryt se svou neposkrvňenou Matkou a jejím snoubencem svatým Josefem, v přítomnosti prostých zvířat. Aby mohl vykoupit naši padlou přirozenost a osvětit svět, který „přebývá v temnotě a v stínu smrti“, jak to popsal svatý Jan, započal své dílo prvním kázáním z kazatelny jeslí. Byla to pýcha a smyslnost, která dovedla lidské pokolení k pádu, byly to pýcha, lakomství a smyslnost, které vládly v době Ježíšově, stejně jako v dnešní době, ve které žijeme. Svatý Pavel ve svém listě Římanům nám popisuje bídný stav, do kterého se pohanský Řím sám uvedl skrze tyto tři neřesti. „Římané,“ říká, „protože ač pozna-

li Boha, neblahověřili a nevzdávali mu díky jako Bohu, ale při svém rozumování ztratili soudnost a jejich nerozumné srdce se zatemnilo: činili si nároky na moudrost, a přitom se z nich stali blázni a zaměnili slávu neporušitelného Boha za zpodobení, prostý obraz porušitelného člověka, ptáků, čtvernožců, plazů. Proto je Bůh podle žádostivosti jejich srdce vydal nečistotě, v níž sami zneuctívají svá vlastní těla.“ (Řím 1,21-24) Co platilo pro pohanský Řím, platilo pro ostatní města tehdejšího světa; a platí to i pro dnešní města - pýcha, lakomství a smyslnost jsou bohy, které lidé uctívají. Proto náš Pán přišel v pokoře, chudobě a v utření, aby přemohl neřesti, které nejvíce vedou lidi k jejich věčné zkáze.

Navštívme nyní po vzoru pastýřů v duchu stáj v Betlémě. Nalezneme zde našeho narozeného Spasitele v prostých podmínkách, na které se z lásky k nám omezil. Když Mojžíš přišel zpět z hory, kde po čtyřicet dnů a nocí rozmlouval s Bohem, jeho tvář zářila takovým jasem, že lidé se báli k němu přiblížit. Bylo proto nezbytné, aby si svou tvář zakryl závojem. Pane, ty jsi ukryl svou slávu svého božství pod plátno, kterým tě oděla tvá Matka, abychom se k tobě mohli přiblížit a pohlednout do tvé tváře a přitisknout na svá srdce. Děkujeme ti, ó Pane, že ses takto pokořil a přišel mezi nás, a prosíme, abychom jednou mohli spatřit tvoji tvář v neskrývané slávě v nebi.

Nezapomeňme ani na roli, kterou měla Panna Maria při vykoupení světa. Tedy, jsou zde ti, pro které Ježíš zemřel, a kteří by ji rádi oloupili o její slávu a jak otec Faber říká, „udělali by z Marie tu nejmenší, jak je to jen možné“. Díky Bohu, že nejsme mezi nimi! Uznáváme tvou důstojnost, sladká Matko - že jsi byla určena od věčnosti k vznešené úloze být Matkou Boží - že jsi svobodně souhlasila spolupracovat na díle vykoupení. Proto ti děkujeme, proto tě chválíme a nazýváme požehnanou mezi ženami a prosíme tě, abychom obdrželi milost nikdy neurazit tvého milovaného Syna hříchem.

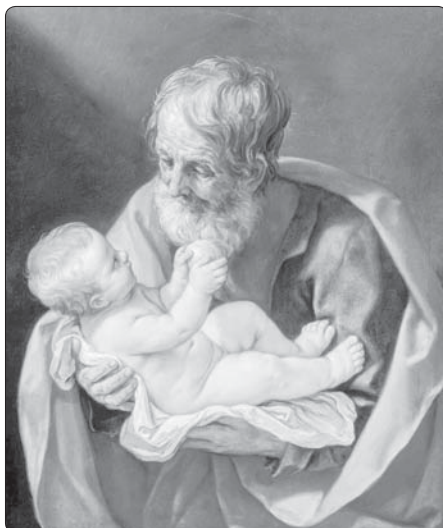
Poté, co andělé oznámili pastýřům narození našeho Vykupitele, ihned zpívali: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Uvažujme tedy, jak narození na-

Sandro Botticelli (1445-1510): Narození

šeho Pána oslavilo jeho Otce v nebesích a jak přineslo pokoj na zem lidem dobré vůle. Abychom rozuměli okolnostem tehdejšího světa, kdy se Spasitel narodil, musíme mít na zřeteli, že kromě malé země Judska všechen svět, řečeno jazykem proroka, „*přebýval v temnotě a ve stínu smrti*“. U pohanských Římanů byl uctíván pták, zvíře i plaz namísto Stvořitele; a d'áblu se klaněli ti, které Bůh stvořil podle svého obrazu a podoby a které prozřetelnost Boží milosrdně neustále živila, posilovala a podporovala. Toto vše věděl Boží Syn od věčnosti: a toto také věděl jako člověk od okamžiku, kdy se jeho tělo a duše sjednotila s jeho božstvím. Ó, jak láskyplné Srdce našeho Pána toužilo zjevit lidem Boha Otce, aby ho milovalo celé lidstvo! Jak toužil, aby zjevil jeho čest a slávu a aby se obětoval a tím získal vládu svého Otce v srdcích jeho dětí! Svatý Jan nám v první kapitole evangelia o něm říká: „*Slovo bylo tím pravým světlem, jež osvětluje každého člověka; přicházelo do světa.*“ (Jan 1,9) Jako chlapce ho najdeme v chrámě, jak osvětluje učitele Zákona, kteří učili jeho lid. Říká nám, že nepřišel hledat svou vlastní slávu, ale slávu svého Otce v nebesích; že nepřišel konat svou vůli, ale vůli svého nebeského Otce. Ó, a jak horlivě pracoval během svého života, aby byl jeho Otec lépe poznán a milován a aby byla vůle Boží jak na nebi, tak na zemi!

Jeho posledním skutkem bylo jeho vznešené uznání nekonečné spravedlnosti a svatosti jeho Otce. Jsou zde tací, kteří by zrušili peklo a pokouší se ukonejšit sami sebe ve své hříšnosti myšlenkou, že Bůh je příliš dobrý na to, aby trestal hřích navěky. Ach, okrádají Boha o jeho věčnou spravedlnost, jednu z jeho vznešených vlastností. Nic nevyjadřuje tak mocně Boží spravedlnost jako Ježíšova smrt na Golgotě. Pokud usmrtíme hada, který by nás jinak smrtelně uštknul, prohlásíme se za vítěze nad ním. Boží věčná vláda byla vyhlášena a zároveň byla naplněna jeho spravedlností, když život v jeho nejlepší podobě – život Boha-člověka, Ježíše Krista – byl usmrcen a jeho krev byla prolita, aby vyplatila lidskou vzpouru. A jak může hříšník, který žije a zemře ve svém hříchu, očekávat, že unikne spravedlnosti Boha, který nešetřil svého milovaného Syna a nevysvobodil ho ze smrti na Golgotě?

**Guido Reni (1575- 1642):
Svatý Josef s Dítětem**

Je zde i další skutečnost, ve které narození našeho Pána oslavilo Boha na výsosti. Kristus přišel založit království. Když stál před Pilátem, ten se ho otázal: „*Ty jsi král?*“ Ježíš odpověděl: „*Ty to říkáš: jsem král, ale mé království není z tohoto světa.*“ (srov. Jan 18,34-36) Řekl Samaritánce, že jeho Otec bude uctíván v duchu a v pravdě a že jeho Otec touží po těchto ctitelích. Ano, Ježíš přišel založit království, které bude trvat navěky, „*město, které je vystavěno na hoře*“, které je sloupem a základem pravdy a které všechny lidi, kteří se dají vést, přivede ke spáse. Toto vedení je božsky založená Církev a tentýž Bůh, který stvořil slunce, aby osvětlovalo všechny lidi stejným světlem, založil také Církev, aby byla našim neomylným vůdcem; a v této Církvi zůstává po všechny dny až do konce světa. Existovala tato Církev v jeho době? Bez váhání odpovídáme: Existovala a dokázala svou existenci tím, že v ní žil nespočetný zástup mužů i žen, „*kterí ho uctívali v duchu a v pravdě*“. Na počátku Církve se poušť na východě zaplnila lidmi, kteří ho následovali a kteří utíkali před pohanskými městy. Tisíce mučedníků, kteří v každém roce prvotní Církve prolévají svou krev z lásky k Ježíši Kristu a jeho Církvi se tímto osvědčili jako jeho věrní učedníci. Stateční vyznaváci v každém století byli připraveni podstoupit jakoukoliv smrt, aby přinesli světlo barbarům a přivedli je do Církve. Zástup nejčistších a nejlepších mladých mužů a žen, kteří se každý rok zasvěcovali pracovat pro něho a pro jeho trpící bližní – všichni podáva-

li nezvratný důkaz své lásky k božskému Učíteli a svou věrnost království, které založil. A nyní vy, kteří jste dnes zde a přišli jste se poklonit Spasiteli Dítěti, radujte se, že jste dětmi pravé víry a obyvateli království, které založil Kristus.

A ještě jedna myšlenka, která je spojena s narozením Ježíše – andělé zpívali, „*pokoj lidem dobré vůle*“. Betlémské dítě přišlo obnovit pokoj mezi jeho nebeským Otcem a jeho neposlušnými dětmi. Tohle dílo se završilo jeho smrtí na Kalvárii, kdy učinil zadost spravedlnosti Boží a usmířil nebe s hříšným člověkem. A co více, hlásal světu evangelium pravdy – milovat se navzájem, odpouštět nepřítelům, konat dobro těm, kteří konají zlo, na všechny lidi pohlízet jako na bratry, děti svého nebeského Otce. A nekonečné dobro pro ubohé, hříchem obtížené duše ustanovil soudní stolec pokoje skrze svátost smíření a zpovědníci. Zde na tento soud může přijít marnotratný syn, který byl dlouho odloučen od pokoje a dobra svého otcovského domu. Zde všichni, kteří padli a kterými svět pohrdá, mohou přijít s Máří Magdalenou a být utěšeni slovy pokoje a smíření a uslyšet stejně jako ona utěšující slova: „*Jdi v pokoji a již nehřeš.*“ K tomuto soudnímu stolci mohou také přicházet pochybující, ti, kteří se bojí a zoufají si, aby byli také utěšeni, osvíceni a povzbuzeni na úzké cestě, která vede k životu.

Ó požehnaný Beránku Boží, ó betlémské Dítě, jaké poklady jsi donesl hříšnému lidu, jakou radost, pokoj a blaho jsi daroval našim neklidným duším! Ať jsme to my, ó božský Učíteli, kteří s noblesou kráčíme ve tvých stopách a jsme ti věrní po celý náš život a je nám dovoleno s tvými anděly a svatými patřit na tvou tvář a chválit a velebit tě po celou věčnost!

Z knihy Rev. Charles Hyacinth McKenna: The treasures od the rosary. Vydal P. J. Kenedy & Sons, New York 1913. Str. 105-113.

Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

- ⁽¹⁾ Překlad Dr. Jan Hejčl (1925), *Bible česká, Knihy Starého Zákona*. Překlad Jeruzalémské Bible: „Když ho týrali, pokořoval se“, ekumenický překlad: „Byl trápen a pokořil se.“ [pozn. překl.]

Kristus v rodině

Jisté televizní studio uspořádalo předvánoční anketu o vánoční cenu. Dotázaní měli odpovědět na jednu otázku: „Proč se Ježíš Kristus nenarodil v našem městě?“ Jedna dvacetiletá dívka na tuto otázku odpověděla takto: „Protože v našem městě není takové čisté děvče, jakým byla Panna Maria, v našem městě nejsou ani tak dobří lidé, jakými byli prostí betlémská pastýři, a nejsou v něm ani takoví mudrci, vědci a profesori, kteří by Ježíše vyhledali a šli se mu poklonit.“ Dívka vyhrála první cenu a mnozí s ní jistě souhlasili.

I my nepochybně souhlasíme, ale netleskáme. Přece se nedá tleskat tomu, že v našich rodinách nevyrostají děvčata, která by měla velkou touhu po čistotě, již by se co nejvíce přiblížila k Panně Marii jako ke svému ideálu. Nedá se tleskat ani tomu, že v našich rodinách se nevychoávají lidé, kteří by se ochotně klaněli Ježíši, jako to učinili betlémská pastýři. A věru, potlesk si nezaslouží ani skutečnost, že dnes si mnozí učení lidé myslí, že klanět se Ježíši by bylo pod jejich důstojnost. Tomu všemu se tleskat nedá. Před námi stojí velice závažná otázka: „Kam dospějí naše rodiny bez Krista?“ Pro odpověď nemusíme jít ani moc daleko. Až příliš očividně se před našima očima vynořuje důsledek. Již v mnohých manželstvích a rodinách dochází k totálnímu rozpadu.

Druhá závažná otázka zní: „Co bychom měli dělat, aby se naše rodiny zachránily?“ Odpověď je velmi prostá. Dnešní naše rodiny se potřebují vrátit k životu s Kristem. Mít ve své rodině místo i pro Krista a dodržovat jeho požadavky. Při materiálních starostech si najít čas i pro duchovní potřeby. Při velkém shonu za materiálními požadavky umět přesunout svoji starost i do oblasti našich duší, tj. ve své rodině dbát na pravidelnost modlitby, brát vážně nedělní a sváteční povinnost mše svaté, při výchově dbát na mravnost, lidskost a charakter, žít a konat ve světle Kristova evangelia, abychom mohli být také pro druhé

světlem. Když přijde Kristus do rodiny, jistě s ním přijde radost, štěstí, láska a pokoj. Uznáváme, že potřebný krok v rodině, která se velmi vzdálila od Krista, se nedá tak snadno udělat. Ale máme velkou naději, že to jde, neboť Kristus přišel právě proto na náš svět, aby nám pomohl a usnadnil cestu k Otci, který je Láska. Proto je pramenem každé pravé lásky – a pouze tam, kde je láska, je štěstí. V Kristu Boží láska přišla na svět. Kristus, kterého rodina přijme, rozmnožuje a upevňuje vzájemnou lásku manželů i lásku dětí k rodičům a opačně. Přišel jako lékař k nemocným, jako pastýř ke ztraceným ovcím, přišel jako Zachránce. Proto umí vyléčit, nasycit, pomoci, umí posílit a obohatit svoji láskou, umí vyřešit i neřešitelné. On je ten, který přišel sjednotit lidstvo do jedné velké rodiny, jejímž otcem je Otec nebeský.

Přišel na náš svět jako člověk, jako malé dítě. Žil náš lidský život, abychom mohli vidět jeho příklad a porozumět. Žil lidský život v rodině, aby poznal problémy rodiny. On zná problémy i našich rodin,

ale nemůže je řešit, dokud ho do rodiny nepustíme. On dobře ví, jak je zatěžko rodičům dívat se na děti, které se opíjejí nejen alkoholem, ale i hříchy nečistoty a dopouštějí se také jiných nemravných skutků. Musí se bezradně dívat do vyhaslých očí, které prozrazují nezáměr o život. Rodiče mohou jen konstatovat: „Tak jsme je vychovat nechtěli, toho jsme se nechtěli dožít.“ Kristus přišel pomoci také jim. Škoda, že ho nepozvali do své rodiny, jistě by tyto problémy dnes neměli.

Málokterý chlapec a málokteré děvče si uvědomují, že na štěstí jejich rodiny mají také oni svůj velký podíl. Neboť čím více budou otevření pro Boha, čím více budou mít připravené čistotou svoje srdce pro Krista, tím spíše Kristus vstoupí do jejich rodiny se svým pokojem, svoji láskou, radou i silou. Jakmile se děti odcizují Kristu, odcizují se rovněž svým bližním, tedy i svým rodičům. Člověk se odcizuje Kristu svým hříchem anebo svými hříchy, zejména těžkými. Člověk odcizený Kristu je bezohledný nejen k člověku, ale i ke svým vlastním rodičům.

Nemusela by si povzdechnout nešťastná matka: „Naše Milena nadělala hanbu celé naší rodině. Jak nás budou všichni posuzovat, když se dozvedí, že je svobodná matka?“ Kdyby byla svoji Milenu nasměrovala ke Kristu, a to již tenkrát, když byla ještě dítětem...

Ježíš Kristus by se zajisté stal silou jejího mravního života. Avšak Milena Krista nepoznala, protože její rodiče ho nepustili do své rodiny. Odkud měla brát sílu v pokušeních? S chlapcem se poznala na maškarním plese. Přišel jako lovec. V ruce měl luk a šípy a na kabátě měl krvácející srdce. Svoji roli sehrál na jedničku. Milenu ulovil. Začali se setkávat. Petr se stal její velkou láskou. Když mu oznámila, že bude matkou, řekl: „Proč mi to říkáš, ty nevíš, že mám před sebou ještě dva roky školy? Dej si to vzít!“ Milena odešla velmi zklamaná. Když se i jeho otec přiklonil k Petrovu názoru, její zklamání se znásobilo. Dala „si to vzít“.

Všechno jí připadalo jako zlý sen. Nespala několik nocí. Zdálo se jí, že slyší plakat dítě. Svědomí poznamenané vraždou nenarozeného dítě-

Raffaello Sanzio da Urbino (1483-1520):
Svatá rodina

te bylo neklidné, a to celý život, tak jako u všech, kdo se dopustí tohoto strašného hříchu. Později jí Petr řekl: „Mileno, nedělej si naději na manželství se mnou. Pro mne už nejsi zajímavá, již k tobě nic necítím.“ Až nyní pochopila, že právě tím ho ztratila, čím si ho chtěla udržet. Hřích lásku neupevňuje, ale bortí. Láska by se jistě byla rozvíjela a upevňovala, kdyby do jejího procesu nezasáhl hřích. Hřích ničí lásku, jednotu, pokoj, štěstí a do srdce přináší peklo. Toto je nutný důsledek hříchu. Vždyť tam, kde je v srdci ďábel, tam je i jeho peklo.

Kristus se nemůže narodit v našem městě, protože v něm nejsou tak čisté dívky, jako byla Panna Maria. Jak velkou pravdu řekla vzpomínaná dívka o našich městech a vesnicích. Dnes je pro Krista velmi těžké narodit se mezi naší mládeží, která již zapoměla, že čistý a upřímný úsměv může vycházet pouze z čistého srdce. Ze srdce přeplněného hříchem vychází spíše nepokoj, strach, nejistota a neštěstí.

Kristus se nemůže narodit v našich městech a vesnicích, protože v nich nejsou takoví lidé, jako byli betlémské pasťáři. Otec, o němž vám chci napsat, měl více dětí, ale v rodičovském domě zůstal pouze nejstarší syn Jan se svojí rodinou. Jednou, když mu Janova manželka Anna položila na stůl polévku, jeho třesoucí se ruka ji porozlévala po stole. Nešťastný otec věděl, že bude křik, proto řekl: „Já jsem vám už jen na obtíž, více vám překážím, než pomáhám.“ Anna mu nervózně odpověděla: „Abyste věděl, překážíte!“ Potom ve zlosti začala vynášet starcovy věci na dvůr. Po chvíli se vzpamatovala. Prý, co říkají lidé. Začala věci nosit do komůrky, do níž starce přestěhovala. Když se syn vrátil z práce, přenesli mu tam postel a kamínka, aby tam bydlel a nikomu nepřekážel. Jeho otec nedokázal tuto křivdu odpustit a víckrát do jejich pokoje nevstoupil. Ani mladí se nedokázali pokorit a nechali ho bez péče, jako by pro ně neexistoval.

Nadešel Štědrý večer. Rodina se shromáždila kolem stolu. Mladý otec jako hlava rodiny začal modlitbu. Po ní chtěl něco říci, ale oči mu padly na malého Ježíška, který byl uložen v domácím betlému pod stromečkem. Chvilu se zamyslel a pak řekl: „Neměli bychom zavolat dědečka, když je tak velký den, aby nebyl sám v komůrce?“

Anna řekla: „Běž. Já zatím pro něho nachystám talíř a příbor.“ Syn šel, ale velmi brzy se vrátil a řekl: „Otec umírá!“ Rychle ho přenesli do teplého pokoje a pomáhali mu, jak jen uměli. Stařec se po nějaké chvíli probral. Viděl jesličky, stromeček a cítil teplo. Zalily ho slzy. „Otče, mohl byste nám odpustit?“ prosil syn. Otec odpověděl: „Odpouštím vám, děti, aby Pán Bůh odpustil i mně moji tvrdohlavost.“ Žil ještě tři dny, byly to jeho poslední Vánoce. Byly krásné pro něho, ale i pro mladé, protože právě tyto Vánoce přinesly smíření a obnovily lásku v rodině.

Takové byly i první Vánoce, protože přinesly smíření celému světu, smíření s Bohem. A přinesly nám Boží lásku. Jak velice potřebují dnešní rodiny Vánoce, jesličky a v nich Ježíška, aby mohly upřít na něho svůj pohled a zamyslet se, zda je v jejich rodině všechno v pořádku. Tento pohled by v nich měl vyvolávat velkou touhu po dobrém, a to i tehdy, když v jejich srdcích již dobro vychladlo.

Fridrich Dessauer (1881–1963), velký badatel v oblasti radiologie a biofyziky, profesor na třech univerzitách – ve Frankfurtu, Fribourgu a Istanbulu –, který získal čtyři doktoráty, napsal knihu *Křesťan – přední občan světa*. V ní čteme také toto: „Říkám vám, v nitru každého člověka existuje skrytý oltář s obrovským obrazem. A co znamená tento obrovský obraz na tvém oltáři, to zjistíš takto: Považuj v hloubi své duše, čemu se nejvíce věnuješ, o co ti vlastně jde při tvé činnosti, o čem v polospánku sníš, za co přiná-

šiš oběti, čemu věnuješ své námahy, po čem zásadně toužíš? Pozoruj dobře sebe samého, dávej dobrý pozor, a potom pomalu poznáš obrovský obraz na oltáři své duše, zahalený do mnohých závojų všedních dní. Je to snad tvoje osobní prestiž, uznání, pochvala, potlesk, sláva, záliba, vášně, požitky? Takové věci jsi povýšil na hlavní oltář své duše. To je tvoje norma života. Tvůj vlastní portrét, kterému se klaníš. Před sebou samým poklekáš, sebe samého uctíváš. A toto je tvůj velký omyl. Na oltář tvé duše patří jiný obraz než tvůj. Obraz tvého Stvořitele, z kterého pramení veškeré bytí. A není nedosažitelný, neboť nám poslal svého Syna, aby na oltáři naší duše přebýval on a ostatní naše záliby abychom postavili o něco níže.“

Takto k nám promlouvá učený člověk, profesor Dessauer. A jak promlouvají naši lidé, pokud dosáhnou nějakého titulu? Oni neříkají nic. To, co odpověděla dívka v anketě, je pravda. Naši profesori, učenci a vědci často nevyhledávají Krista, a tak vynalézají i nové věci jak zabíjet, ba vymýšlejí účinnější bomby ke zničení lidstva. V takovémto městě se nemůže narodit Kristus, bez něhož naše věda nestojí ve službách člověka, ale postavila se proti němu.

Přece jen je v naší moci změnit tento svět, ale musíme začít sami od sebe a pak od své vlastní rodiny. Když se k nám přidají další rodiny, bude to příslib krásnější budoucnosti, kterou budeme prožívat s Kristem, a jeho silou dosáhneme toho, co se bez něho dosáhnout nedá. Položme na oltář své duše Krista a uvidíme, kolik se dá i dnes jím dosáhnout. Mnozí dnešní lidé mají duchovní hlad po Kristu. Rovněž naše mnohé rodiny jsou nejen hladové, ale i chladné, protože je nezahřívá Kristova láska. Mnohé mazané myšlenky nehledají dobro, ale zlo, protože mazanost je ďábelská a nemůže vést ke štěstí, ale jen k neštěstí.

Prosme Pannu Marii a svatého Josefa, kteří svůj život prožívali s Ježíšem, aby také nám vyprosili milost toužit po Ježíši a pak ho přijmout do svých rodin, protože naše rodiny ho dnes velice potřebují.

*Z Ludová čítanka na nedele
a sviatky 12/2007 – Pravidelná příloha
časopisu Misionár
Přežil a upravil -dd-*

Ježíšovo působení je přesně datovatelnou historickou událostí⁽¹⁾

Díky pečlivým badatelům dnes známe přesně rok, měsíc, datum dne, název dne i hodinu Ježíšova narození a Ježíšovy smrti. Čili: narozen v neděli 25. prosince roku 1 př. n. l. o půlnoci – zemřel v pátek 3. dubna roku 33 n. l. ve tři hodiny odpoledne.

Čtení o jejich objevech nám usnadní poznatek, že co znali o narození našeho Pána Ježíše Krista v 17. století, bylo zapomenuto, a veřejné povědomí ovládly spekulace milovníků krásné konjunkce planet v roce 7 př. n. l. a hlasatelů údajně chybného letopočtu.⁽²⁾

O datování narození Ježíše Církví v 17. století píše Marie z Agredy⁽³⁾ (1602–1685): „*O nedělní půlnoci roku pět tisíc jedno sto devadesát devět (5199) od stvoření světa. Bylo mi zjeveno, že toto datum, uváděné římskou Církví, je správné a nezpochybnitelné.*“ Všeobecně užívaný juliánský kalendář však uvádí 25. prosince roku 1 př. n. l. jako sobotu. Proč sobotu? Že by Josef a Maria porušovali sobotní klid cestováním a úředním jednáním? Vysvětluje to až reforma římského kalendáře, juliánským letopočtem opomíjená, a další historické prameny.

Rok 5199 v letopočtu dnes neznámého autora 5200 roků od stvoření světa se rovná roku 1 př. n. l. ve všeobecně používaném juliánském kalendáři⁽⁴⁾, který začíná v pátek 1. ledna 45 př. n. l. a má přestupný den, 29. únor, (interkalace) každý čtvrtý rok. Římští pontifikové toto ustanovení nedodržovali a povolovali přestupný den v průměru každý třetí rok. Za 36 let, což je jak 9x4, tak i 12x3 roky, měli o 3 přestupné roky víc než juliánský kalendář. Proto císař Augustus nařídil v roce 8 př. n. l. reformu římského kalendáře⁽⁵⁾ tak, aby byly vynechány přestupné dny v rocích 5 př. n. l., 1 př. n. l. a 4 n. l. a aby další datování pokračovalo podle juliánského kalendáře roku 4 n. l. dnem 1. března v sobotu, dalším 29. únorem ve středu 8 n. l. a dále přestupnými roky každý čtvrtý rok.

Reforma proto byla napsána předem od roku 4 n. l., počínaje vynecháním 29. února a přesunutím 28. února ze čtvrt-

ku na pátek. Tím došlo i k posunutí dalších dat a jmen dní, mezi nimi i k *posunutí data 25. prosince v sobotu 1 př. n. l. na neděli, jak to píše Marie z Agredy*, i začátku roku 1 n. l. na neděli.⁽⁶⁾

Známe tedy přesná data narození Pána Ježíše z datování Církví v 17. století od Marie z Agredy a potvrzená reformou kalendáře císaře Augusta, rok, měsíc, datum i jméno dne a hodinu narození. A máme další svědectví:

Nejstarší svědectví pro narození Ježíše 25. prosince roku 1 př. n. l. začíná datem 23. září roku 2 př. n. l., kdy si východní liturgie připomíná zvěstování knězi Zachariášovi o narození Jana Křtitele⁽⁷⁾ a které je potvrzeno ze svitků z kumránských jeskyní o službě Abiášovy kněžské třídy, v níž sloužil Zachariáš, od soboty 20. září do soboty 27. září roku 2 př. n. l.⁽⁸⁾ Zjistili to ze svitku Kumránské sekty 4Q320-321 Shemarjahu Talmon, profesor Hebrejské univerzity, žid, roku 1958, a před ním v roce 1957 Annie Jaubertová, francouzská badatelka. S tím souhlasí zvěstování o narození Ježíše Panně Marii 25. března roku 1 n. l. v 6. měsíci těhotenství Alžběty, matky Jana Křtitele, a narození Ježíše 25. prosince roku 1 př. n. l.

*Bartolo di Fredi (kolem 1330–1410):
Uvedení Páně do chrámu*

Z roku 204 n. l. známe od Hyppolita Římského „25. prosince v 42. roce císaře Augusta = prosinec roku 1 př. n. l.“⁽⁹⁾.

Ze 4. století známe od Pavla Orosia⁽¹⁰⁾ rok 1 př. n. l. jako rok soupisu všeho lidu a narození Ježíše.

O datu ukřižování a smrti Pána Ježíše prohlásil náš badatel v chronologii a biblické historii P. Jan Pouč (1884–1962): „Sám Pán se postaral, abychom měli na prostou jistotu o roku⁽¹¹⁾ jeho pro nás tak důležitého díla“, neboť za vlády Pontia Piláta byl pátek, začínající Velikonoce, jen v roce 33 n. l. dne 3. dubna a měl dvě data dne: podle kalendáře to byl 15. nisan a byl úplněk; při přípravě na Velikonoce podle Mojžíše⁽¹²⁾ však začínal měsíc až po spatření prvního srpku luny, takže to byl teprve 14. nisan a byl tentýž úplněk. Kalendářní data chronologa doplňují evangelia hodinou smrti: „o třetí hodině...“⁽¹³⁾ a astronomové potvrzují 3. dubna 33 n. l. jako jediný pátek za vlády Pontia Piláta, kdy byl 15. nisan v pátek a doplňují večerní zatmění měsíce⁽¹⁴⁾, které „zalilo měsíc krví“, jak připomněl sv. Petr o Letnicích.⁽¹⁵⁾ Dnes to najdeme už i na internetu.⁽¹⁶⁾

V den smrti Pána Ježíše, 3. dubna 33 n. l. se splnilo doslova Danielovo proroctví D 24 o 70 týdnech roků čili hebdomádách. Hebdomada 69 končila 26/9 roku 29, takže hebdomada 70 začala 27/9 a trvala do 1. tišri roku 36. Tato hebdomada obsahovala 2540 dní, polovice je právě 1270 dní. A od 27/9 roku 29 za 1270 dní byl právě 1. nisan roku 33, den 20/3. A „15. toho nisanu, naše datum 3. dubna, v pátek byl Kristus ukřižován. Tak se ono proroctví splnilo doslova.“⁽¹⁷⁾

* * *

Spekulace milovníků konjunkcí planet v roce 7 př. n. l. o narození Ježíše a Betlémské hvězdě v roce 7 př. n. l., smrti krále Heroda v roce 4 př. n. l., ukřižování Ježíše v roce 30 n. l. a špatném letopočtu jsou historickými daty o narození a smrti Pána Ježíše vyvráceny. Výpočty upravovali k ukřižování v roce 30 n. l.⁽¹⁸⁾, pro činnost Jana Křtitele jim nezbyl čas⁽¹⁹⁾

a astronomové jim to vyvrátili zjištěním, že v roce 30 n. l. byl 15. nisan ve čtvrtek, nikoliv v pátek.⁽²⁰⁾

Hvězda mudrců má v historii místo podle evangelií v měsíci po narození Ježíše, než odešli do Jeruzaléma obětovat Dítě Ježíše⁽²¹⁾, to je v lednu 1 n. l., ale do- sud nebyla astronomy objevena.

O správcovství Quirinia nad Sýrií⁽²²⁾ v době soupisu všeho lidu také nebyl nalezen důkaz, ale připouští se možnost jeho dohledu nad soupisem, neboť pro roky -1 a 1 není nikdo uváděn jako správce Sýrie a Quirinius se v oblasti v té době, jak píše staří dějepisci Vellius, Suetonius, Cassius a další, pohyboval jako poradce Augustova vnuka Gaja Caesara.⁽²³⁾

Badatelé zjistili další důležitá data, která se týkají Ježíše nepřímo:

• **Datum smrti krále Heroda Velikého před Velikonocemi roku 1 n. l.** zjistil P. Jan Pouč pečlivým studiem *Starožitností židovských* Josepha Flavie⁽²⁴⁾, hlavně přesným datováním židovských svátků datem v juliánském kalendáři toho roku. Začíná dobytím Jeruzaléma Pompejem na svátek Smíření 10. tišri našeho roku 63 př. n. l. dne 21. září a jmenováním Hyrkána II. veleknězem, jeho zajetím Parthy o Letnicích 14. května 38 př. n. l. Jmenováním Heroda králem koncem prosince 38 př. n. l. začíná jeho vláda a končí jeho smrtí před Velikonocemi 1 n. l. – byly 27. března a už vládl Archelaus.

Podrobně je to v: Jan Pouč: *Náš letopočet*⁽²⁵⁾ a totéž na www.Academia.edu – článek „Král Herodes vládl od prosince 38 př. n. l. až do své smrti před Velikonocemi roku 1 n. l.“. Zde je vidět, v čem všem je náš badatel P. Jan Pouč lepší než světu známí autoři: Emil Schürer, Jack Finegan, A. E. Steinman, G. Gertoux, G. Kroll.

• **Zatmění měsíce 29. prosince roku 1 př. n. l. shodně s popisem Josefa Flavie ve Starožitnostech židovských potvrzuje smrt Heroda na jaře 1 n. l.** Objevil je astronom J. P. Pratt a oznámil v roce 1990.⁽²⁶⁾

• **Objev sobotních roků podle Bible.**⁽²⁷⁾

Jako měli Řekové své čtyřletky s olympiádami a Římané své pětiletky s lustry, tak židé měli své sedmiletky čili hebdomady. Hospodářský rok začínal dne 1. tišri (sedmý měsíc). Šest let obdělávali pole a vinice, ale sedmý rok byl sabat, odpočinek. Pole a vinice se neobdělávaly. Co

samo narostlo, směl si natrhat kdokoli. To byl sobotní rok. Po skončeném sobotním roce nastala nová hebdomada dnem 1. tišri. Na začátku sobotního roku nebylo nedostatku, protože Bůh jim slíbil, že jim v šestém roce dá dvojnásobnou úrodu. Nedostatek se projevil na konci sobotního roku a na začátku nové hebdomady do nové sklizně. Známe-li jeden konec sobotního roku, známe všechny ty roky. Ony roky jsou od sebe vzdáleny o násobek sedmi. Z 1. knihy Makabejské, kap. 6. víme, že konec sobotního roku byl v seleukovském roce 151, našem -161. Ve *Starožitnostech židovských* Josefa Flavie (Ant XIII-viii-2) čteme, že seleukovského roku 178 začal sobotní rok, tedy konec sobotního roku byl v seleukovském roce 179, náš rok -133. Tudíž konce sobotních roků byly také roky -63, -175, -406, -441, -455. V Bibli jsou jmenovány další. Krátce: z našich záporných roků byl ten koncem sobotního roku, jehož číselná hodnota je dělitelná sedmi. Z kladných roků byl ten sobotní, jehož číslo po dělení sedmi nechává zbytek 1, tedy roky 1, 8, 15, 22, 29, 36, 43, 50.

Poznámky:

- (1) Josef RATZINGER – BENEDIKT XVI. *Ježíš Nazaretský*, Barrister & Principal, 2007, str. 22.
- (2) Gerhard KROLL *Auf den Spuren Jesu*. Těž česky: *Po stopách Ježíše*. – V přednáškách RNDr. Jiří Grygar.
- (3) Sestra Marie od Ježíše Z AGREDY *Mystické město Boží, II – Vtělení*, kniha druhá, kap. X, odst. 475. MCM, Olomouc 2016.
- (4) Juliánský kalendář z Calendar Converteru Johna Walkera dostupný online.
- (5) Císař Augustus v r. 8 př. n. l. nařídil reformu v ediktu, jehož text se zachoval vyrytý na jedné mramorové desce. Další podrobnosti cituji z knihy: Josef ŠURÁŇ *Betlémská hvězda*, NS Svoboda, vydání první, Praha 2011, str. 77–80.
- (6) Tento článek se dotýká také všech dříve publikovaných článků, kde bylo použito pro 25. prosinec roku 1 př. n. l. jméno dne sobota. Mění se jméno dne, zejména v KDY se skutečně narodil Ježíš Kristus, zatmění měsíce dne 29. prosince 1 př. n. l. i dalších.
- (7) Profesor východní liturgie Nicola Bux v *Scienza et Fede*, prosinec 2011 a Rádio Vatikán. Srov. Lk 1,3nn; Lk 1,26.36; Lk 2,1–7.
- (8) Shemaryahu TALMON *The Calendar Reckoning of the Sect from the Judaen Desert*, in *Scripta Hierolyminiina IV* (1956) str. 162–169. – Annie JAUBERT *La data de*

la Cene, Paris 1957; *Jesus et le calendrier de Qumran*, in „New Testament Studies“ 7, 1960–61, 1–30.

- (9) Benedikt XVI.: „První, kdo jasně tvrdil, že Ježíš se narodil 25. prosince, byl Hippolyt Římský ve svém komentáři ke knize proroka Daniela z roku 204.“ (Rádio Vatikán, 23. 12. 2009) Hippolyt také píše, že to bylo v 42. roce vlády císaře Augusta, tedy od 19/8 roku 1 př. n. l. až do 18/8 roku 1 n. l.
- (10) Pavel Orosius (+asi 418), římský dějepisec, v knize *Proti pohanům* píše, že roku 752 AUC – od založení Říma podle seznamu konsulů, který jediný byl používán, císař Augustus přikázal provést sčítání všeho lidu, což nikdy předtím nebylo ani v Babylonii ani v Makedonii. Letopočet dle Tabulek konsulů na radnici udává, že rok 752 AUC je rok 1 př. n. l., kdy se narodil Ježíš Kristus. – Podle Jan POUČ *Náš letopočet*, kap. 64 a 66. MCM, Olomouc 2012.
- (11) Mohl říci „o roku, měsíci, datu i jménu dne a hodině“, ale řekl to ve sporu o správnost roku 33 n. l. proti tvrzení o roku 30 n. l.
- (12) Exodus 12.
- (13) Mt 27,46–50; Mk 15,34–37; Lk 23,44–46.
- (14) Colin J. HUMPHREYS a W. G. WADDINGTON *The Jewish Calendar, A Lunar Eclipse and the Date of Christ's Crucifixion*, in *Tyn-dale Bulletin* 43.2, 1992, pp. 331–351.
- (15) Sk 2,17–20.
- (16) John Walker, podle *Earth and Moon Viewer* je 3. dubna 33 n. l. úplňk 17 hodin 23 minut UTC, a podle *Calendar Converter* je pátek, JD 1733203,5.
- (17) Jan POUČ *Náš letopočet*, kap. 40.
- (18) Gerhard KROLL *Auf den Spuren Jesu* (těž česky), 5. vydání, 1975, str. 569: začátek kázání Jana Křtitele v 15. roku Tiberia místo 19/8 roku 28 kladou na 1. říjen 27 n. l. a křest Ježíše za 3 měsíce, kolem Nového roku, před prvními Velikonocemi v Jeruzalémě v roce 28 n. l.
- (19) Srov. Lk 3,3.21.23; Mt 3,5.
- (20) John Walker v *Earth and Moon Viewer* je 6. dubna 30 n. l. úplňk 22 hodin 16 minut UTC, a podle *Calendar Converter* je čtvrtek, JD 1732110,5.
- (21) Srov. Mt 2,1–12.; Lk 2,22–24.
- (22) Lk 2,2: „Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius.“
- (23) Dr. Šanda v *Duchovním pastýři* roku 1951, číslo 7; cituje Jan POUČ v *Náš letopočet*, kap. 45.
- (24) Josephus Flavius (asi 37–100), židovský kněz a historik, hlavní pramen dat z židovských dějin.
- (25) Jan Pouč: *Náš letopočet, Ježíš Kristus a král Herodes – obrana životních dat Ježíše Krista a našeho letopočtu*. MCM, Olomouc. A také: www.Academia.edu.
- (26) Viz <https://www.johnpratt.com/items/docs/herod/herod.html>: Yet Another Eclipse for Herod, by John P. Pratt. Reprinted from The Planetarian, vol. 19, no. 4, Dec. 1990, pp. 8–14.
- (27) Jan POUČ *Náš letopočet*, kap. 22.

Svatá Jenováfa

Pro západní křesťanskou civilizaci představuje tato světice asi nejdůležitější ženu první poloviny prvního tisíciletí, odmyslíme-li si mučednice nejranější epochy křesťanství. Její kult sahá hluboko do minulosti, připomíná se již v roce 592 ve spisu „Martyrologium Hieronima“ a píše o ní s úctou i sv. Řehoř z Tours.

Jedna z největších francouzských světic všech dob přišla na svět v roce 422 v městysi Nanterre nedaleko Paříže. Ač bohatí, věděli její rodiče Severus s Geroncií, že pravé bohatství není v tom, co se třeptá, ale ve Světle, které ve tmě svítí a tma ho neobsáhla. Proto se snažili svou dcerku k tomuto Světlu vést. A dařilo se jim to. Jenováfa byla poddajná, nezastíňovala si před tímto Světlem oči a nevyhledávala raději přitími.

Zásadní význam měl v Jenovéfině životě biskup z Auxerre sv. German. V roce 429 projížděl krajem na své cestě do Británie, kam se vydal potírat pelagiánskou herezi. Když procházel špalírem věřících, zastavil se náhle u malé Jenůfky, z níž muselo něco zvláštního vyzařovat, něco, co nebylo obvyklé u tak malého dítěte. Biskup German dojatým rodičům blahorečil za takové dítě a prorocky dodal: „Vychovávejte ji pro Boha. On si ji vyvolil, aby skrze ni došli mnozí svatosti.“ Načež užaslou sedmiletou dívčinku odvedl do kostela, tam jí požehnal a zeptal se, zdali je ochotna nadosmrť se zasvětit Bohu. „Ano,“ vyhrkla maličká a stejný slib opakovala Germanovi nazítří, kdy už tudíž nešlo o nějaký chvilkový vznět. German

pověsil Jenověfě na krk měděný medailonek s vyobrazením Ukřižovaného. „Nos ho místo šperků,“ vybídl ji. Uposlechla a až do smrti se od něj nikdy neodloučila.

Se svolením rodičů začala Jenováfa konat skutky pokání a milosrdenství. V patnácti letech pak složila před pařížským biskupem veřejně slib panenství. Spávala na holé zemi, jedla dvakrát týdně, a to ještě jen chléb s medem, nebo vařené boby, které zapijela pramenitou vodou. Až po padesátce začala na příkaz místního biskupa požívat i ryby a mléko. Ze soboty na neděli nespala, ale celou noc se modlila, aby se tak náležitě připravila na přijetí svátostného Krista. V postu neopustila svou světničku, v níž setrvala na modlitbách doprovázených slzami, jimiž se snažila vyprosit mj. i milost zachování čistoty pro mladé nesezdané lidi a také milost dobré předvelikonoční zpovědi pro všechny věřící a milost hodného svátého přijímání.

Po smrti rodičů se nastěhovala ke své kmotře. Vbrzku kolem sebe shromáždila skupinku podobně smýšlejících žen, jež vytvořily něco na způsob komunity pečující o nemocné a žijící z toho, co si vlastníma rukama vydělala, a ze zbytku živící

pařížské nuzáky. Za nějaký čas Jenováfa těžce onemocněla, prakticky se nemohla ani pohnout. Paralyza však byla kompenzována mystickými stavy. Jenováfa se domnívala, že své bližní osloví a přiměje k zamyšlení se nad sebou samými, když jim o svých viděních bude vypravovat. Jenže Paříži se vbrzku nesla „zaručená zvěst“, že Jenováfa zešlela, jiné hlasy ji osočovaly z podvodu a ještě další z nekalých praktik. Všechny nactiutruhače rázně utišil biskup German. Zrovna zase projížděl Paříži a první, na koho se ptal, byla právě Jenováfa. Okamžitě ji navštívil a lidem přísně zakázal ji takovým způsobem nadále ostouzet. Na důkaz toho, jak si Jenovéfy váží, jí dal posvěcený chléb. V dané době šlo o nadmiru významné gesto úcty.

Když se po čase uzdravila, začala Jenováfa opět svědčit o Kristu svým příkladným životem. Brzy dostala ke svědectví o Pánu příležitost vpravdě existenčních rozměrů. Do Paříže začalo v roce 451 doléhat práskání Biče Božího – Attily, hunského panovníka, jenž až sem vítězně prošel v čele svých hord z dalekých asijských stepí. Zděšení Pařížané brali nohy na ramena a prchali co nejdál v přesvědčení, že Paříž nemůže útoku Hunů odolat. Vždyť tito válečníci srovnali se zemí již tolik měst, a hrůza, kterou šířily zvěsti o nich, nedávala nikomu v klidu spát.

A tu se do věci vložila vysmívaná Jenováfa, která svým způsobem dala vzpomenout na proroka Jonáše. „*Neutíkejte, zůstaňte, modlete se a činite pokání!*“ vyzývala

Liturgická čtení - dokončení ze str. 15

plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky. Muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se to patří u křesťanů. Otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztráceli odvahu.

Evangelium - Mt 2,13-15.19-23

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil.“ Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“

Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl:

„Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli.“

Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: „Bude nazýván Nazaretský.“

vyděšené spoluobčany. „*Důvěřujte Pánu, on jediný nás dokáže zachránit – a taky zachrání. Jen mu důvěřujte a činite pokání!*“

Modlitby matek nejsou výdobytkem až dnešní doby, přinejmenším roku 451 se modlitební akce žen rozšířila v Paříži. Ano, žen, protože muži přece nebudou poslouchat rady nějaké „potrhle ženské“... Dokonce ji nařkli z toho, že je s Attilou smluvena a že za zpacifikování lidu dostane od Attily hromadu peněz. Ve zjitřené atmosféře začalo Jenověfě jít bez nadsázky o život, jenže potřetí do jejího osudu zasáhl German. Tentokrát již nikoliv osobně, jelikož za něj v té době bylo odsouzeno už nejedno rekviem, nýbrž skrze svého arcijáhna, který nezapomněl na Germanovu předpověď hovořící o velké svatosti této ženy, a utišil lůzu takovým způsobem,

že se na kolena vrhli i muži. A stal se zázrak – Attila se Paříži vyhnul a záhy byl v jedné z nejkrvavějších bitev v dějinách poražen na Katalaunských polích Aetiem Flaviem.

Od té doby se Jenověfa stala, řečeno dnešním jazykem, nefalšovanou superstar. Jak už to bývá, nejvíc ji oslavovali ti, co ji dříve haněli. Naštěstí měla dobré základy a zůstala pokorná, zbožná, cudná. Její věhlas pronikl daleko za Paříž. Když francý král Chlodvík I. město oblehl, vyrazila jako novodobá Judit tajně z města, ovšem ne proto, aby ho připravila o hlavu, ale aby v kraji Champagne sehnala tolik chybějící potraviny pro strádající pařížský lid. Po Seině pak připlula s jedenácti loděmi prohýbajícími se pod proviantem. Dobře najezení a naladěni obránci své město uhájili, takže Chlodvík byl nucen odtáhnout. Ale Jenověfa ho nechtěla pustit jen tak – nejprve ho přiměla propustit rukojmí, což samo o sobě bylo věcí nevidanou, a následně zahájila v řadách jeho lidí evangelizační činnost.

V té době už byla nejslavnější ženou v Galii (tj. dnešní Francii). Jejimi milosrdnými skutky byli osobně „postizení“ lidé i v Orléansu, Troyes, Laonu, Meaux či Tours. V Paříži vybudovala menší svatýňku ke cti sv. Diviše, z níž později vy-

rostla bazilika Saint Denis, která má od roku 1966 status katedrály. Nejen lid, ale i šlechta, králové či biskupové se jí přímo vnucovali do přízně, žádali Jenověfu o modlitbu a posílali jí dary, aby si ji naklonili. Stalo se dokonce, že ji po galských kupcích nechal pozdravovat sv. Šimon Stylita, který strávil bezmála

40 let na sloupu ve velmi vzdálené Sýrii. Když přicházela do nějakého města, vítali ji lidé tak, že by ji mohli závidět i králové. Po tisících vycházeli do ulic a provolávali jí slávu.

Jenověfa měla i dar proroctví a uzdravování. Řadu lidí vyléčila „pouhým“ znamením kříže a pomazáním svatým olejem. Svého výsadního postavení nezneužívala ve svůj prospěch, naopak, ujímala se chudých a utlačovaných, brojila proti nespravedlnosti a prostopášnosti, nasazovala se celým svým životem pro Boží věc a Boží maličké.

Není divu, že se dostávala do křížku se zlými duchy. Jednou například, když přibyla do Tours, vyběhlo jí v ústrety několik posedlých, skrze něž zlí duchové křičeli, že jsou nyní páleni dvojím ohněm – od sv. Martina, slavného patrona města, a Jenověfy. Ona vešla do baziliky sv. Martina a začala se za tyto posedlé vroucně modlit. V té chvíli začali démoni v posedlých vršět, že Jenověfiny prsty sepijatých rukou planou Božím ohněm „jako nebeské svíce“ a ukrutně je páli. Jenověfa poté nad nimi učinila znamení kříže a zlé duchy z posedlých vyhnala.

Měla i dar mimosmyslového vnímání. Uvádí se například historka, kdy na ulici potkala dívku vracející se z trhu. Jenověfa

v koši, který dívka nesla, spatřila vnitřním zrakem démona, jenž hodlal vstoupit do některé z osob, jež měly tyto pokrmy požit. Zastavila dotyčnou a po krátké rozmluvě požehнала její koš, což způsobilo, že se daný pokrm rozpadl, jak z něj démon prchal, a díky tomu neublížil osobě, na kterou měl spadeno.

Světička neměla co dočinění jen s padlými anděly. Při jedné noční cestě do saintdeniského chrámu jí v obklopení jiných zbožných žen zhasla svíce. Po krátké modlitbě se sama vznítla – jak věřila, stál za tím anděl.

Osmdesátka je krásný věk, ale Jenověfa určitě nelitovala, že se ho nedočkala. Čekalo ji něco krásnějšího – nebe a v něm sv. German a především Pán. „Nezahálela“ ani po smrti, jež nastala zkraje roku 502. Když v roce 1130 řádila v Paříži mo-

rová epidemie, konalo se ulicemi procesí s jejími ostatky. Mor podle dobových svědectví prakticky okamžitě po skončení procesí ustal.

Pochována byla v kryptě kostela sv. Petra a Pavla, který na její prosbu vystavěl král Chlodvík. Zde Jenověfiny ostatky s krátkými přestávkami (např. v roce 845 byly přemístěny do bezpečí v čase obléhání Paříže Normany, po 10 letech se vrátily) vydržely až do roku 1746, kdy kostel podlehl zubu času, a její ostatky byly přeneseny do kostela nového. Ten však v roce 1793 vyplundrovala revoluční lůza a část z nich veřejně spálila, zbytek byl rozkraden. Ty, které se podařilo zachránit, se do kostela vrátily za vlády Ludvíka XVIII. (1815–1824), zde pak spočívaly až do roku 1830, kdy byl chrám opětovně zprofanován a přeměněn na Panteon. V roce 1871 byly ostatky definitivně zničeny během Pařížské komuny. V současnosti je místem kultu sv. Jenověfy kostel Saint-Étienne-du-Mon, v němž jsou uchovávány zbytky jejího sarkofágu.

Svatá Jenověfa je patronkou Paříže, žen, pastýřů, vyzývá se proti válce, moru, očním nemocem a suchu. Bývá vyobrazována jako pastýřka nebo panna s andělem, se svíčkou v ruce jako symbolem oběti a služby druhým.

Šířitelé úcty k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš

K liturgické památce 3. ledna

Již *svatý František z Assisi* (kolem 1181–1226) se vyznačoval velkou láskou ke Jménu Ježíš. Píše se o něm: „*Při jeho putováních se mu často stávalo, že myslel na Jméno Ježíš anebo o něm zpíval. Tehdy zapomněl, kam jde, a všechny přírodní živly vyzýval k tomu, aby chválily Ježíše.*“ Svým spolubratřím František radil: „*Když zaslechnete jeho Jméno, klanějte se mu ... hluboce sklonění k zemi. Je to Pán Ježíš Kristus, jeho Jméno ... budiž pochváleno na věky.*“ O 200 let později se *svatý Bernardin Sienský* (1380–1444), jeden z duchovních synů svatého Františka, stal neúnavným poslem a šířitelem úcty k Jménu Ježíš.

Slunce svatého Bernardina

Bernardin vyrůstal v šlechtické rodině v italském regionu Toskánsko. V raném věku osiřel, proto ho vychovávala teta, která ho vedla k hluboké lásce k Bohu a Panně Marii. Když Bernardin v Sieně studoval církevní právo, vypukl tam v roce 1397 mor. Tenkrát se rozhodl dobrovolně pomáhat v nemocnici a v těchto měsících pocítil volání, aby se zcela zasvětil Bohu. A tak se tento temperamentní šlechtic přidal k novému, reformovanému hnutí františkánů-observantů a od roku 1405 strávil následujících 40 let tím, že jako charismatický kazatel chodil po městech střední a severní Itálie. Během lidových misí měl pokaždé i horlivé kázání o Jménu Ježíš: „*Nepovolal nás Bůh díky půvabu tohoto Jména do svého obdivuhodného světa? ... Proto musíme toto Jméno ohlašovat, aby zazářilo.*“

V době duchovního a morálního úpadku ve svých kázáních prostými slovy, ale s velkým zápallem pranýřoval nesmyslné války mezi městy, přepych, hráčskou vášeň a lichvu a lidská srdce přiváděl zpět k Bohu a k pravé lásce k bližnímu. Účinek jeho kázání byl tak blahodárný, že již brzy tohoto známého františkána zvali z jednoho města do druhého, kde kázal v přeplněných kostelech a na náměstích. Kromě daru řeči vložil Bůh do Bernardinových rukou ještě jiný zázračný „lék“: monogram se jménem Ježíš – IHS. Po-

dobně jako úcta k Ježíšovu Jménu nebyl ani tento monogram ničím novým, ale díky Bernardinovi nabyl zcela nové, nevidané podoby. Zlatá písmena monogramu se vyjímala v kruhu na modrém pozadí; z kruhu vycházelo dvanáct zlatých plamenných paprsků jako symbol dvanácti apoštolů a dvanácti článků Vyznání víry. Okolo tohoto znaku bohatého na symboly byl latinský nápis z listu Filipánům: „*At se před jménem Ježíš sehne každé koleno v nebi, na zemi i v podsvětí.*“ (srov. Flp 2,10) „*Právě takto,*“ dosvědčuje Bernardin, „*jsm viděl sladké Jméno našeho Spasitele v jedné vizi.*“ Tento znak byl jeho programem: slunce spásy proti každé pochybnosti ve víře a proti nemorálnosti!

Z Božího vnuknutí přišel Bernardin na geniální myšlenku a vlastnoručně namaloval toto slunce na dřevěnou tabulku. Při svých kázáních ji měl stále u sebe, aby mohl lidem názorně ukázat, o čem mluvil. Později pokládal tabulku s nápisem IHS na oltář, na kterém slavil mši svatou. Po

kázání tabulku vyzdvihl a udělil jí požehnání. Jeden očitý svědek o tomto okamžiku napsal: „*Hořící láskou Ducha Svatého a láskou Kristovou vzal Bernardin, stojící u dvouramenných hořících svícňů, malý obraz ... Celé shromáždění, lidé s obnaženými hlavami padli na kolena a dojati všichni plakali a vzlykali.*“

Bernardinovy lidové misie měly často nevidané vyvrcholení. Se zkroušeností a ochotou změnit svůj život přinášeli obyvatelé šperky, hrací karty a různé předměty neřestí a pálili je na obrovské „hranici marnivosti“. Tak se to odehrálo v roce 1424 během velikonočního oktávu v Bologni, kde kromě toho obyvatelé slíbili, že si již nebudou kupovat žádné nové hrací karty. Tehdy před Bernardin s pobouřením předstoupili obchodníci, kteří si tiskem a prodejem hracích karet vydělávali na živobytí. Bernardin měl tehdy jen 44 let, ale již byl velmi vyčerpan. S vážností se podíval na rozzuřený dav těchto obchodníků. Potom jim nakreslil předlohu – obraz zářícího slunce s monogramem IHS a povzbudil je, aby si od této chvíle vydělávali peníze výrobou a prodejem takovýchto obrazů. A tak se i stalo. Výrobci monogramu s Ježíšovým jménem si zabezpečili na několik let vzkvétající obchod. Nebylo domácnosti, pracovny či obchodu, kde by na stěně neviselo Bernardinovo slunce.

Boží milost ho provázela i při řešení sporů mezi znepřátelenými šlechtickými rodinami, které často vedly ke krvavým městským bojům. Kamkoliv přišel, vyzýval představitele měst, aby odstranili své erby, které jako symboly moci visely všude na stěnách domů, a dokonce i na kostelech. Namísto nich tam mělo zářit slunce s Ježíšovým jménem jako symbol Kristova království pokoje. Tato geniální výměna opravdu značně přispěla ke smíření jednotlivých měst. A tak je slunce s nápisem IHS v Itálii dodnes viditelné na mnoha kostelech, radnicích a městských hradbách. Dokonce nástroje pro každodenní používání, například i pluh či dětská kolébka, měly být podle slov horlivého kazatele označeny monogramem IHS,

Sv. Bernardin Sienský

aby měli všichni neustále na očích milostivé a přesvaté Jméno Ježíš. Světec zdůrazňoval: „*Nejlepší nápis Ježíšova Jména je ten, který nosíme v srdci; pak ten v našich slovech, až pak přijde ten, který je namalován anebo který je vytesán do kamene ... V tomto Jménu Ježíš je ukryto všechno, co udělal Bůh pro vykoupení světa ... Bůh nad světem vyslovil jen několik slov s bohatým obsahem, především však Jméno Ježíš, aby se je mohl naučit malý či velký, aby si je dokázal uchovat, a tak v tomto Jménu našel záchranu a spásu.*“

Bernardinův životopisec dosvědčuje: „*Bernardinova slova z kazatelny způsobila, že úcta k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš vzrostla mezi věřícími do té míry, že se to slovy ani nedá vyjádřit.*“ Světec sám jednou vysvětlil: „*Toto je můj úmysl: Ježíšovo Jméno tak obnovit a očistit, jako tomu bylo v prvních dobách Církve.*“

Mocí mého Jména zvítězíš!

Bernardin a jeho úcta k Ježíšovu Jménu měla vliv na celou generaci františkánských kazatelů, jak to bylo i u *svatého Jana Kapistránského* (1386–1456).

Byl výjimečně nadaným synem jistého vazala z italského regionu Abruzzo, studoval deset let na známé právnické fakultě v Perugii a zde se také stal váženým soudcem. V roce 1415, hned po svatbě s hraběcí dcerou, měl zabezpečit mír mezi dvěma znepřátelenými městy, jež vedla válku. Padl však do zajetí. Ve vězení se mu dvakrát zjevil svatý František a důrazně ho

vyzýval, aby vstoupil do jeho řádu. Byl to tvrdý vnitřní boj, než se 29letý Jan radikálně rozhodl zanechat světa. Z vězení se dostal za velké výkupné. A se souhlasem manželky i proto, že manželství nebylo ještě dokonáno, vstoupil v roce 1416 do řehole františkánů-observantů v Perugii. Tento vynikající právník se velkou měrou zasloužil o rozšíření řádu. Jeho přítel Bernardin Sienský z něho udělal největšího kazatele své doby. Čtyřicet let putoval po Itálii jako lidový misionář, smiřovatel a bojovník proti bludům.

Od Bernardina převzal Jan obraz zářícího slunce s nápisem IHS. Často doprovázel na cestách svého staršího přítele a jako právník byl i jeho vlivným obhájcem. Bernardinova novátorská forma úcty k Ježíšovu Jménu, když využíval monogram IHS, se neseťkala u všech s pochopením. Mnozí se pohoršovali, vždyť do té doby byl jedině kříž nejúčinnějším znamením Krista. Právě proto Bernardina v roce 1426 před papežem obvinili z hereze.

Když se o tom Jan Kapistránský dozvěděl, hned svému příteli spěchal na pomoc. U Svatého otce dosáhl, že františkáni mohli před komisí obhájit svoji záležitost s monogramem Ježíšova Jména. Hlava Církve se přesvědčila o správnosti této úcty, ale přece moudře rozhodla, aby se prostřední písmeno - H - v nápisu IHS spojilo s křížem: tak, jak to známe i dnes. Papež Jana ihned pověřil, aby zorganizoval slavnostní procesí k úctě Ježíšova Jména, kterého se zúčastnil také

Sv. Jan Kapistránský (kolem roku 1470)

on sám s celou kurií. V procesi Jan nesl standardu s Ježíšovým jménem. Po tomto aktu došlo v mnoha italských městech k obrovskému rozkvětu úcty k Ježíšovu Jménu, takže samotný Jan prohlásil: „*V Itálii je pouze několik kostelů, v kterých není umístěn znak Ježíšova Jména s dvanácti paprsky.*“

Siena, znak Ježíšova Jména

Z pověření papeže kázal Jan Kapistránský od roku 1451 v Německu, Rakousku, Maďarsku, Čechách a Polsku a všude šířil lásku k Ježíšovu Jménu.

Moc tohoto Jména zakusil Jan Kapistránský za velmi dramatických okolností, když v červenci 1456 obrovská osmanská armáda sultána Mehmeda II. obléhala opevněné město Bělehrad. Situace se zdála být beznadějná. Zděšený papež vyzval celé křesťanstvo k úpěnlivé modlitbě a k postu. Tehdy měl 70letý Jan Kapistránský vnitřní vidění. Před svým odchodem do Bělehradu s armádou slabě vyzbrojených dobrovolníků (ti, povzbuzeni jeho kázáními, se k němu přidali v Maďarsku) viděl při mši svatě šíp, který se snesl z nebe na oltář a na kterém bylo napsáno: „*Neboj se,*

Největší rozmach dosáhlo šíření monogramu IHS díky sv. Ignáci z Loyoly (1491-1556) a jeho řeholi jezuitů. Ignác a jeho společníci se chtěli nazývat Společnost Ježíšova, chtěli být Ježíšovými společníky a nosit jeho jméno. A tak si Ignác jako generální představený později vybral IHS za svoji osobní pečeť a ještě později se slunce s IHS stalo signetem (znakem) celého řádu. Sám Ignác nařídil, že se má monogram umístit nad vchodovými dveřmi všech řeholních domů a kostelů. Dodnes jej najdeme na jezuitských kolejích, oltářích, na deskách knih a v záhlaví dopisů.

Neporušené tělo sv. Jakuba z Marky odpočívá ve františkánském klášteře, založeném jím samotným v jeho rodném městě Monteprandone, které je vzdáleno pouhých 5 km od pobřeží Jadranského moře. V klášterním muzeu se ještě nachází železná razítka s monogramem IHS a s písmeny IA, počátečními písmeny jeho vlastního jména (IACOBUS). S tímto razítkem zhotovoval světec pověstné „breve“.

Jane! Mocí mého Jména a svatého Kříže, který neseš, zvítězíš nad Turky!“

A tak nasadil všechny své síly, aby armádu připravil k boji. Snažil se naplnit srdce bojovníků neochvějnou důvěrou v moc Ježíšova Jména a poučoval je, aby zaujali své pozice s vlajícími zástavami v rukou a se jménem Ježíš na rtech. Během náporu nepřítel Jan Kapistránský často vyzýval obránce, aby volali: „*Ježíši, Ježíši, Ježíši!*“ Motivoval je k boji s neotřesitelnou důvěrou ve vítězství i tehdy, když se zdálo, že slabě opevněné město Bělehrad je ztraceno. Nakonec se však podařilo víc než padesátinásobnou převahu útočníků odrazit a porazit. Celá Evropa si po tomto vítězství oddechla, protože byla pro tentokrát uchráněna před invazí Osmanské říše.

Řekni: „Ježíš!“

Podobně jako svatý Jan Kapistránský kráčel i *svatý Jakub z Marky* (1394–1476) v duchovních šlépějích svatého Bernardina. Byl synem prostých rolníků z regionu Marche ve střední Itálii – odtud pochází jeho pozdější příjmení. Pracoval jako pastýř a byl analfabetem, dokud jeden z jeho příbuzných, který byl knězem, neodhalil jeho nadání. Stejně jako Jan i Jakub studoval právo v Perugii a stal se soudcem. Na Velký pátek v roce 1416 hluboce prožil a zakusil lásku Ukřížovaného a jako 22letý vstoupil v Assisi k františkánům. Jeho první hábit mu vlastnoručně ušil Bernardin Sienský; stal se jeho otcovským přítelem a učitelem. Jakubovo mimořádné kazatelské nadání se ukázalo hned po kněžském svěcení a pod Ber-

nardinovým vlivem se k tomu přidala také živá gestikulace a hlasová technika. Tak se z něho stal charismatický kazatel, oplývající zápalem a taktem zároveň, který za 40 let procestoval celou Itálii a slávu a moc Jména Ježíš zanesl i na Balkán do Bosny a do Rumunska. Ještě více než Bernardin a Jan byl Jakub velkým asketou, a proto vypadal zestárlý. Navzdory tomu byl plný mladistvé síly a pozorné lásky a jeho osobnost všude zanechávala silný dojem. Podobně jako jeho dva přátelé i on se projevil jako reformátor svého řádu, zastánce chudých, rádce a smiřovatel.

Avšak monogram se jménem Ježíš nešířil Jakub ve formě Bernardinova slunce s nápisem IHS. On nechal železným razítkem tisknout na lístky papíru znak ve tvaru kosočtverce s monogramem IHS, a tento znak nazval „breve“ (v italštině „škapulír“ – pozn. red.). Lidem rozdával tisíce takovýchto papírků – „breve“ a během modlitby a požehnání je přikládal na trpící. A kolik zázraků se takto událo! Zachovaly se nám nespočetné záznamy o uzdraveních ze všech možných nemocí, rovněž se píše o obráceních a osvobozeních od démonů. To všechno se dělo silou Ježíšova Jména skrze tohoto světce, kdykoliv kázal. Stačilo, aby nemocným přinesli do domu lístky s Ježíšovým jménem, a když je oni s důvěrou přijali, mnozí se uzdravili.

A tak se jednou stalo, že v roce 1468 byl svatý Jakub spolu se svým věrným společníkem bratrem Venantiem na cestě do Říma a procházel vesnicí Monterotondo. Hned jakmile se o jeho příchodu obyva-

Duchovní cvičení na Velehradě 2020

telé dozvěděli, začali k němu přinášet nemocné. Mezi nimi byl také 18letý mladík, hluchoněmý od narození. Jakub mu naznačil, že má vypláznout jazyk, na který mu potom přiložil lístek s Ježíšovým jménem. Totéž udělal i s chlapcovými ušima a mladíkovi řekl: „Řekni: Ježíši!“ A nemocný hned zvolal: „Ježíši, Maria, Maria!“ Nato se světec obrátil k bratrovi Venantiovi a řekl: „Co na to říkáš? Ten mluví lépe než já!“ Není divu, že františkán Jakub rád vyprošoval uzdravení v Ježíšově Jménu pro nemocné děti. Za jeho neznámější zázrak se považuje, když probral k životu jednoho malého chlapce, jenž byl už tři dny mrtvý.

Z *Vítězství Srdce 126/2019*
přeložil a upravil -dd-

Zveme v sobotu 28. prosince 2019 do Prahy na 5. ročník **SMÍRNÉ POUTI ZA POTRACENÉ DĚTI, JEJICH RODIČE A LÉKAŘE**, kterou pořádá modlitební iniciativa **Modlitby za nejmenší**. Pouť je uzpůsobena tak, aby se jí mohly zúčastnit také rodiny s dětmi.

Program pouti: 11.00 requiem za nenarozené děti v kostele u Pražského Jezulátka – mši svatou oslavuje českobudějovický pomocný biskup Mons. Pavel Posád • 12.00 pěší pouť přes Petřín • 12.45 občerstvení v refektáři bratří kapucínů • 14.00 modlitba v Loretě • 15.00 modlitba u hrobu sv. Norberta na Strahově • pro vytrvalce: 16.15 modlitba za národ ve Svatováclavské kapli.

V České republice bylo v roce 2018 usmrceno před narozením 18 175 dětí. Informace také na www.modlitbyzanejmensi.cz.

MUEZUM ŠVÁBENICE U VYŠKOVA

Každou sobotu, neděli a svátky do 16. února 2020 jsou otevřeny výstavy:

Vlastivědné muzeum - výstavní síň: „Malované pranostiky na každý den v roce aneb od Vánoc do Vánoc“ – součástí této ojedinělé výstavy je přes 3 000 rýmovaných pranostik a kreseb světců a světic, které figurují v těchto ročních pranostikách.

Muzejní galerie betlémů: Stálá výstava již 1 690 betlémů vyrobených ze všech dostupných materiálů.

Kostelní muzeum: Stálá expozice umění z 18. a 19. století z pozůstalosti našeho kostela a fary.

Otevřeno je od 13 do 17 hodin.

Vstupné dobrovolné – jste srdečně zváni!

- 9. 2. – 14. 2. Kněžské exercicie
- 11. 10. – 16. 10. Kněžské exercicie
- 18. 10. – 23. 10. Kněžské exercicie
- 8. 11. – 13. 11. Kněžské exercicie
- 15. 11. – 20. 11. Kněžské exercicie

Mons. Vojtěch Šíma
Mons. Marián Bublínec
P. Vojtěch Kodet OCarm.
P. Jan Szkandera
P. Vojtěch Kodet OCarm.

- 24. 1. – 26. 1. Duchovní cvičení pro všechny, kteří přijali svátosti církve v dospělosti
- 17. 2. – 19. 2. Duchovní cvičení pro kostelníky a akolyty
- 19. 2. – 21. 2. Duchovní cvičení pro zaměstnance Charity
- 28. 2. – 1. 3. Víkendová duchovní obnova pro všechny, kteří pečují o kostel
- 6. 3. – 8. 3. Postní duchovní obnova pro všechny
- 13. 3. – 15. 3. Duchovní cvičení pro kostelníky a akolyty
- 20. 3. – 22. 3. Duchovní cvičení (nejen) pro členy Matice svatoantonínské
- 27. 3. – 29. 3. Rekolekce pro katechety a animátory farních společenství
- 2. 4. Jednodenní duchovní obnova pro zaměstnance Charity
- 17. 4. – 19. 4. Víkend pro seniory
- 15. 5. – 17. 5. Duchovní obnova pro lektory a všechny zájemce o Boží slovo v praktickém životě
- 21. 6. – 27. 6. Duchovní cvičení pro řeholní sestry
- 19. 7. – 23. 7. Duchovní cvičení pro všechny
- 23. 7. – 26. 7. Duchovní cvičení pro lékaře a zdravotníky
- 5. 8. – 8. 8. Duchovní cvičení pro pedagogy a katechety
- 16. 8. – 19. 8. Duchovní obnova pro varhaníky a chrámové zpěváky
- 20. 8. – 24. 8. Duchovní cvičení pro všechny
- 23. 8. – 28. 8. Duchovní cvičení pro vysokoškoláky
- 16. 9. – 19. 9. Duchovní cvičení pro všechny
- 27. 10. – 29. 10. Setkání seniorů
- 5. 11. Jednodenní duchovní obnova pro zaměstnance Charity
- 13. 11. – 15. 11. Duchovní obnova pro všechny
- 26. 11. – 29. 11. Adventní duchovní cvičení pro všechny
- 2. 12. – 5. 12. Adventní duchovní cvičení pro všechny
- 6. 12. – 10. 12. Adventní duchovní cvičení pro všechny

P. Vítězslav Řehulka
P. Pavel Hofírek
Mons. Bohumír Vitásek

Mons. Vojtěch Šíma
Mons. Vojtěch Šíma
P. Pavel Hofírek

P. Adam Rucki

Mons. Vojtěch Šíma

Mons. Vojtěch Šíma
P. Miroslav Jáně

P. Marián Pospěcha
P. Jan Žaluda

Mons. Aleš Opatrný
Mons. Aleš Opatrný

P. Jan Žaluda
P. Marcel Javora

Mons. Josef Žák
P. Michal Altrichter SJ

P. Miloslav Kabrda
P. Miroslav Jáně

Mons. Vojtěch Šíma
P. Pavel Hofírek

Mons. Vojtěch Šíma
P. Miloslav Kabrda

P. Antonín Dąbrowski OFM

Bližší informace naleznete na www.stojanov.cz.

Kontaktní údaje: Římskokatolická duchovní správa Stojanov, Salašská 62, 687 06 Velehrad
e-mail: velehrad@stojanov.cz • tel.: 572 571 420 nebo 733 741 896.

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Pondělí 23. 12. 2019

6:05 Buon giorno s Františkem **7:00** Srbsko: Semínko naděje **7:30** V pohorách po horách (72. díl): Mužský a Příhrazy (Český ráj) **7:40** Neboj se doplout aneb Umění doprovázet (8. díl): Být nositelem pokoje **8:05** P. Vojtěch Kodet – Adventní obnova: Matka mého Pána (Lk 1,39–45) **8:40** Práce jako na kostele **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **9:25** Dvě stě let kostela sv. Bartoloměje v Hnězdném **9:40** Outdoor Films s P. Darkem Sputem a Martinem Kráčalíkem (70. díl): Mustang **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Víra do kapsy **13:05** Česká věda **13:25** Po stopách Ježíše Krista (7. díl): Ty jsi Kristus... **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Bol som mimo: Branislav Škripek **15:45** V souvislostech **16:10** Noční univerzita: Mgr. Jan Špílar – Jak hořet a nevyhořet? **17:25** Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **17:45** Adventní kalendář pomoci **18:00** Živě s Noe [P] **18:35** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **18:40** Klaunský pohádkový kufřík (22. díl): O trpělivosti **18:55** Rangers na Mohelnickém dostavníku 2015 (7. díl) **19:50** Přejeme si... **20:05** Klapka (111. díl): Klapka s Jaroslavem Nyklem [P] **21:10** Vezmi a čti: Prosinec 2019 [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** ARTBITR – Kulturní magazín (87. díl) [P] **22:20** Noemova pošta: Prosinec 2019 **23:55** Terra Santa News: 18. 12. 2019 **0:20** Noční univerzita: P. Ladislav Heryán SDB – Je Bůh? A jaký? **1:25** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 24. 12. 2019

6:05 Má vlast: Přerov – kostel sv. Vavřínce **7:15** V souvislostech **7:40** Papež František: Můj život **8:30** Vezmi a čti: Prosinec 2019 **8:50** P. Vojtěch Kodet – Adventní obnova: Jak prožít Vánoce **9:30** Sedmihlášky (147. díl): Ja sem panna malička [P] **9:35** Cirkus Noeland (32. díl): Roberto, Kekulín a Betlémská hvězda **10:05** Animované biblické příběhy: David a Goliáš **10:30** Noemova Archa **11:25** Práce jako na kostele **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Noemova pošta: Prosinec 2019 **13:40** Vánoční podarůnek [P] **14:00** V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě **14:45** Jak se staví betlém? **15:20** Vánoční Devítka: Záznam z vánočního koncertu kapely Devítka v ostravském klubu Parník **16:00** Bůh je s námi **17:35** Sedmihlášky (2. díl): Štědrý večer nastal **17:40** Animované biblické příběhy: Narodil se Král **18:05** Veselé Vánoce [P] **18:35** Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže **19:55** Přejeme si... **20:10** Sedmihlášky (2. díl): Štědrý večer nastal **20:15** Vánoční koncert ČFS Brno: Besední dům Brno **21:30** Vigilie ze slavnosti Narození Páně z baziliky sv. Petra v Římě [L] **23:15** Evangelium podle Matouše: Narození Ježíše Krista **0:20** Má vlast: Vánoční koncert z kostela sv. Šimona a Judy v Praze **1:50** Jesličky svatého Františka **3:05** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SĽUK – Vinšujeme vám ... **4:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 25. 12. 2019

6:05 Klapka (111. díl): Klapka s Jaroslavem Nyklem **7:10** ARTBITR – Kulturní magazín (87. díl) **7:20** Ježíš pro děti **8:30** Sedmihlášky (80. díl): Veselé vánoční hody, Štěstí, zdraví **8:40** Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže **10:00** Mše svatá ze Slavnosti Narození Páně: kostel sv. Marka Ostrava–Heřmanice [L] **11:30** Mohelnický betlém **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Požehnaní Urbi et Orbi [L] **12:30** Jak se staví betlém? **13:00** České Vánoce – Rakovnická hra vánoční: Svatováclavský hudební festival 2018 **14:00** Dobrá novina, šťastná hodina [P] **14:40** Živý betlém: Dřevěné městečko Valašského muzea v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm **15:40** Vezmi a čti: Prosinec 2019 **16:00** Bůh v Krakově **17:40** Přejeme si... **17:50** Sedmihlášky (80. díl): Veselé vánoční hody, Štěstí, zdraví **18:00** Přejeme si... SPECIÁL [L] **20:05** Marie z Nazaretu (1. díl) **21:50** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (103. díl): Neseme vám tu novinu **23:00** Kdo chce být milován? **0:35** Vánoční koncert Václava Hudečka **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 26. 12. 2019

6:05 Noemova pošta: Prosinec 2019 **7:40** Noemova Archa **8:30** Vánoční revue k 60. výročí založení JKG0 **9:50** Sedmihlášky (118. díl): Na Vánoce dlouhé noci **10:00** Mše svatá ze svátku sv. Štěpána: kostel sv. Bartoloměje Ostrava–Nová Ves [L] **11:15** Veselé Vánoce **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Marie z Nazaretu (1. díl) **14:05** Jesličky svatého Františka **15:20** Filipínské Rugby – hra o život **16:15** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SĽUK – Vinšujeme vám ... **17:40** Říkejte mi strýcu **18:20** Sedmihlášky (118. díl): Na Vánoce dlouhé noci **18:25** Animované biblické příběhy: Ester **18:55** Cesta štědrosti **19:30** Vánoční podarůnek **19:50** Přejeme si... **20:05** Mise [P] **22:15** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ [P] **23:30** Jak se staví betlém? **0:05** Vánoční revue k 60. výročí založení JKG0 **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 27. 12. 2019

6:05 Klapka (111. díl): Klapka s Jaroslavem Nyklem **7:05** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SĽUK – Vinšujeme vám... **8:30** Vezmi a čti: Prosinec 2019 **8:50** Sedmihlášky (3. díl): Já malý přicházím koledovat **9:00** Živě s Noe [P] **9:15** Požehnaní [P] **9:30** Po stopách Ježíše Krista (7. díl): Ty jsi Kristus... **10:00** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ **11:15** Živě s Noe [P] **11:45** Přejeme

si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně **13:00** Vánoční koncert skupiny Poutníci **14:00** Živě s Noe [P] **14:35** Animovat znamená vdechnout život **15:00** Mise **17:10** Vánoční koncert Ostravské konzervatoře **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** Sedmihlášky (3. díl): Já malý přicházím koledovat **18:35** Živý betlém: Dřevěné městečko Valašského muzea v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm **19:35** Víra do kapsy **19:50** Přejeme si... **20:05** Marie z Nazaretu (2. díl) **21:50** Živě s Noe **22:30** Dýka a kříž **0:25** Ostrov mni-chů **1:35** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 28. 12. 2019

6:05 Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **6:25** Má vlast: Vánoční koncert z kostela sv. Šimona a Judy v Praze **7:55** Od Betléma k jesličkám **8:10** V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě **9:00** Sedmihlášky (83. díl): Stojí kostelíček **9:05** Animované biblické příběhy: Narodil se Král **9:35** Bůh je s námi **11:10** Říkejte mi strýcu **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Regina Coeli **12:05** Mobil **13:05** Vánoční Devítka: Záznam z vánočního koncertu kapely Devítka v ostravském klubu Parník **13:40** Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně **13:50** Borotinské betlémy **14:10** Marie z Nazaretu (2. díl) **16:00** MFF Strážnice 2015: Vyšla hvězda na kraj světa **17:05** Světlo pro Evropu (18. díl): Speciál [P] **17:15** Po stopách Ježíše Krista (8. díl): Bude křičet kamení **17:45** Sedmihlášky (83. díl): Stojí kostelíček **17:55** Outdoor Films s Jaroslavem Jindrou (85. díl): Vtipálek s kamerou, který objel celý svět [P] **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Don Bosco (1.díl) **21:50** V pohorách po horách (6. díl): Radhošť **22:05** Blahoslavený Duns Scotus **23:35** Milion hostů **0:40** Cimbál Classic: kostel sv. Šimona a Judy v Praze **1:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 29. 12. 2019

6:05 Evangelium podle Matouše: Narození Ježíše Krista **7:05** Vánoční koncert skupiny Poutníci **8:05** Sedmihlášky (81. díl): Páslí ovce pastýři **8:10** Cirkus Noeland (27. díl): Roberto, Kekulín a vánoční přání **8:45** Blahoslavený Duns Scotus **10:15** ARTBITR – Kulturní magazín (87. díl) **10:30** Mše svatá ze Svátku Svaté rodiny: kostel sv. Jana a Pavla, Místek [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Světlo pro Evropu (18. díl): Speciál **12:55** Muzikanti, hrajte **13:30** Outdoor Films s Jaroslavem Jindrou (85. díl): Vtipálek s kamerou, který objel celý svět **15:05** Papež František: Můj život **16:00** Don Bosco (1. díl) **17:45** Sedmihlášky (81. díl): Páslí ovce pastýři **17:50** Animované biblické příběhy: Šalomoun **18:20** Jak potkávat svět (7. díl): Se Střípkou **19:40** Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně **19:50** Přejeme si... **20:05** Bella **21:40** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města [P] **22:45** V souvislostech **23:05** Polední modlitba Sv. otce Františka **23:25** Dobrá novina, šťastná hodina **0:00** Jan Pavel II. a pád komunismu **1:35** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondělí 30. 12. 2019

6:05 Slovenské betlémy (1. díl) **6:30** Jesličky svatého Františka **7:45** V pohorách po horách (6. díl): Radhošť **7:55** Sedmihlásky (85. díl): Dyž Panna Maria **8:00** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města **9:00** Živě s Noe [P] **9:20** Pozdravy z Keni **9:35** Na větrné hůrce **10:00** Mše sv. ze Svátku Svaté rodiny: Nazaret [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Bella **13:40** Víra do kapsy: Výchova **14:00** Živě s Noe [P] **14:35** Borotinské betlémy **14:50** Po stopách Ježíše Krista (8. díl): Bude křičet kamení **15:15** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **15:35** V souvislostech **16:00** Mobil **17:00** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (103. díl): Neseme vám tu novinu **18:05** Živě s Noe [P] **18:40** Sedmihlásky (85. díl): Dyž Panna Maria **18:45** České a moravské betlémy (2. díl) **19:15** Jen krok ať udělám: Bl. kardinál John Henry Newman **19:50** Přejeme si... **20:05** Don Bosco (2. díl) **21:40** Živě s Noe [P] **22:20** Ignác z Loyoly **0:30** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (17. díl): Vánoce se Soláněm **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 31. 12. 2019

6:05 Outdoor Films s Jaroslavem Jindrou (85. díl): Vtipálek s kamerou, který objel celý svět **7:40** Sedmihlásky (88. díl): Loutna česká – Předmluva **7:50** O slunovratu **9:25** V posteli POD NEBESY (10. díl): Silvestrovský díl **10:15** Jak potkávat svět (71. díl): S Pavlem Helanem **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Regina Coeli [L] **12:05** Don Bosco (2. díl) **13:45** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ **15:05** Silvestr na faře **16:45** Přejeme si... **17:00** První nešpory ze slavnosti Matky Boží Panny Marie z baziliky sv. Petra v Římě [L] **18:20** Dokonalá radost **18:55** Sedmihlásky (88. díl): Loutna česká – Předmluva **19:00** Cirkus Noeland (20. díl): Jak Šprfouchle nechtěl být Šprfouchletem **19:30** Animované biblické příběhy: Milosrdný Samaritán **20:05** Místní hrdina [P] **22:05** Přejeme si... Silvestrovský SPECIÁL [L] **0:00** Mše svatá z baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Sv. Hostýně [L] **1:15** Jak potkávat svět (64. díl): S Jaroslavem Wykrentem **2:40** Prague Cello Quartet a Filharmonie Bohuslava Martinů: Kongresové centrum Zlín **5:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 1. 1. 2020

6:05 MFF Strážnice 2015: Vyšla hvězda na kraj světa **7:10** Mariánské korunovace v dějinách **7:35** Noční univerzita: Panna Maria učednice – P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. **8:30** Má vlast (1. díl): Karlštejn **8:55** Veselé Vánoce **9:20** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **9:25** Dobrá novina, šťastná hodina **10:00** Mše svatá ze slavnosti Matky Boží Panny Marie z baziliky sv. Petra v Římě [L] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Přejeme si... [P] **12:35** Zahrada mariánská – Zvěstování: kostel Navštívení Panny Marie Lechovice **13:45** Místní hrdina **15:45** Jak potkávat svět (61. díl): S Prague Cello Quartet **17:10** Víra do kapsy **17:30** Film o filmu

Anežka Česká **18:00** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **18:05** Popelka Nazaretská **18:50** Missio magazín: Prosinec 2019 **19:50** Přejeme si... **20:05** Anežka Česká **21:05** České nebe: Cyklus kantát o českých světcích a patronech **22:45** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Když docházejí síly **23:45** Po stopách Ježíše Krista (8. díl): Bude křičet kamení **0:15** Probuzení velké světice: Život svaté Veroniky Giuliani **1:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 2. 1. 2020

6:05 Pro vita mundi: P. Ing. Miloslav Fiala OPraem (2. díl) **6:50** Vzdělanost – otec Miroslav **7:05** Klapka (111. díl): Klapka s Jaroslavem Nyklem **8:10** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2018, 3. díl **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Světlo pro Evropu (18. díl): Speciál **9:30** Sedmihlásky (4. díl): Vyletěla sojka **9:40** Cvrlikání (73. díl): Žamboši **10:50** Na křídlech andělů **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Muzikanti, hrajte **13:20** Dobrá novina, šťastná hodina **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Bol som mimo: Peter Vician **15:35** Klauzura **16:05** Outdoor Films s Jaroslavem Jindrou (85. díl): Vtipálek s kamerou, který objel celý svět **17:40** V pohorách po horách (6. díl): Radhošť **18:00** Živě s Noe [L] **18:30** Putování do Lurd s Luckou a Bárrou: Dobrodružství začíná! **18:35** Sedmihlásky (4. díl): Vyletěla sojka **18:40** Animované biblické příběhy: Šalomoun **19:05** Večeře u Slováka: 2. neděle po Narození Páně [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 2. 1. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět (75. díl) [L] **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Jan Pavel II. a pád komunismu **23:50** Vánoční podarůnek **0:15** Zpravodajské Noeviny: 2. 1. 2020 **0:35** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 3. 1. 2020

6:05 Zpravodajské Noeviny: 2. 1. 2020 **6:30** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **6:50** Kalvária Nitrianské Pravno **7:30** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Když docházejí síly **8:25** Po stopách Ježíše Krista (8. díl): Bude křičet kamení **8:50** Sedmihlásky (82. díl): Na záhumňů + Sedí vrabček **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** ARTBITR – Kulturní magazín (87. díl) **9:30** CampFest 2018 **10:20** Znovuzrození národa **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Vánoční koncert skupiny Poutníci **13:45** P. Antonín Šuránek **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Bol som mimo: Mikuláš Lipták **15:35** Vezmi a čti: Prosinec 2019 **15:55** Zpravodajské Noeviny: 2. 1. 2020 **16:15** U VÁS aneb Co dělají folkloristé v zimě (28. díl): Víla Fantigo – malířka dětské fantazie **17:05** Naše Horní Lideč **18:00** Živě s Noe [P] **18:35** Putování do Lurd s Luckou a Bárrou: Po stopách Bernadetty **18:40** Sedmihlásky (82. díl): Na záhumňů + Sedí vrabček **18:50** Život ve vztahu: Franz Kett a jeho pedagogika **19:30** Práce jako na kostele **19:50** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Ekologie

21:35 Živě s Noe [P] **22:15** Harfa Noemova: Janáčkův máj 2015 – Den slezských varhan **22:40** Krásné slovo otce Špidlíka (6. díl): Teologie ikony – 2. část **23:40** Outdoor Films s Jaroslavem Jindrou (85. díl): Vtipálek s kamerou, který objel celý svět **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 4. 1. 2020

6:05 Pro vita mundi: Ing. Rostislav Sochorec **6:50** Výpravy do divočiny: Biodiverzita a vymírání druhů **7:55** Útulek svatého Juana Diega **8:10** Čas pro Malawi **8:55** Sedmihlásky (84. díl): Aj, co to hlásají **9:00** Animované biblické příběhy: Šalomoun **9:35** Harfa Noemova: Petr Špaček hraje Haydna **10:00** GOODwillBOY IV. (5. díl): Mountain climbing **10:40** V posteli POD NEBESY IV. (5. díl) **11:35** Víra do kapsy: Falešné představy o Bohu **11:50** Přejeme si... [P] **12:00** Regina Coeli **12:05** Jan Pavel II. a pád komunismu **13:40** Záblesky nad Andami **14:10** Jak potkávat svět (75. díl) **15:35** Děti Ventanas **16:05** U VÁS aneb Co dělají folkloristé v zimě (30. díl): Ondráš slaví **17:05** Irák: Ninive **17:35** Vánoční podarůnek **18:00** Po stopách Ježíše Krista (9. díl): Poslední večeře **18:30** Putování do Lurd s Luckou a Bárrou: Po stopách Bernadetty **18:40** Sedmihlásky (84. díl): Aj, co to hlásají **18:45** Muzikanti, hrajte **19:15** Světlo pro Evropu (19. díl): 70 let novodobé Číny [P] **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Hlubinami vesmíru s Mgr. Jakubem Rozehnalem, 1. díl [P] **20:50** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **21:00** Mezi pražci (83. díl): Leden 2020 [P] **21:50** Živě s Noe **23:00** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ **0:15** Na pomezí ticha a tmy **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 5. 1. 2020

6:05 Pro vita mundi: P. Mgr. Adam Ruckí (1. díl) **6:45** Nededza **7:10** Kde končí Evropa I.: Balkán: Sarajevo, Bělehrad, Záhřeb **8:10** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **8:15** Outdoor Films s Jiřím Soukupem (72. díl): Závodím i v devadesáti **9:50** Večeře u Slováka: 2. neděle po Narození Páně **10:15** ARTBITR – Kulturní magazín (87. díl) **10:30** Mše svatá z kostela sv. Jana Křtitele: Dolní Lutyně [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Světlo pro Evropu (19. díl): 70 let novodobé Číny **12:50** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:35** Hlubinami vesmíru s Mgr. Jakubem Rozehnalem, 1. díl **14:20** Muzikanti, hrajte **14:55** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Když docházejí síly **15:55** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města **16:50** Živě s Noe **18:00** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **18:05** Animované biblické příběhy: Eliáš **18:35** O zaniklé Karvině [P] **19:25** Neboj se doplnout aneb Umění doprovázet (9. díl): Celoživotní zápas o pokoj v srdci **19:50** Přejeme si... **20:05** Missio magazín: Leden 2020 [P] **21:05** Průplav Božího přání [P] **21:50** V souvislostech **22:15** Jak potkávat svět (75. díl) **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Liturgická čtení

Neděle 22. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: Iz 7,10-14
Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6
Odp.: srov. 7c+10b (*At' vejde Hospodin, on je král slávy!*)
2. čt.: Řim 1,1-7
Ev.: Mt 1,18-24

Pondělí 23. 12. – připomínka sv. Jana Kentského (v českobudějovické katedrále: slavnost Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Mal 3,1-4.23-24
Ž 25(24),4-5ab.8-9.10+14
Odp.: Lk 21,28 (*Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupění.*)
Ev.: Lk 1,57-66

Úterý 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16
Ž 89(88),2-3.4-5.27+29
Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)
Ev.: Lk 1,67-79
večer:
1. čt.: Iz 62,1-5
Ž 89(88),4-5.16-17.27+29
Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodini milostech.*)
2. čt.: Sk 13,16-17.22-25
Ev.: Mt 1,1-25

v noci:

1. čt.: Iz 9,1-3.5-6
Ž 96(95),1-2a.2b-3.11-12.13
Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)
2. čt.: Tit 2,11-14
Ev.: Lk 2,1-14

za svítání:

1. čt.: Iz 62,11-12
Ž 97(96),1+6.11-12
Odp.: *Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.*
2. čt.: Tit 3,4-7
Ev.: Lk 2,15-20

Středa 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6
Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
2. čt.: Žid 1,1-6
Ev.: Jan 1,1-18

Čtvrtek 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8-10; 7,54-60
Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17
Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěruji svého ducha.*)
Ev.: Mt 10,17-22

Pátek 27. 12. – svátek sv. Jana

1. čt.: 1 Jan 1,1-4
Ž 97(96),1-2.5-6.11-12
Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)
Ev.: Jan 20,2-8

Sobota 28. 12. – svátek sv. Mladátek

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2
Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8
Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z ptáčníkovy léčky.*)
Ev.: Mt 2,13-18

Programové tipy TV LUX od 23. 12. 2019 do 29. 12. 2019

Viac informácií na www.tvlux.sk

Pondelok 23. 12. o 17:30 hod.:

Doma je doma (Putovanie za Hviezdou)

V tejto relácii sa spolu s deťmi vyberieme hľadať cestu za Hviezdou. Spolu s astronómom Vladimírom Bahylom objavíme čaro nočnej oblohy, navigácie podľa hviezd, a s biblistom Františkom Trstenským budeme sledovať putovanie mudrcov za Hviezdou, ktorá ukrýva via- nočné tajomstvo. Moderuje Marián Mecháček.

Utorok 24. 12. o 21:30 hod.:

Svätá omša v Noci narodenia Pána

Priamy prenos z Vatikánu.

Streda 25. 12. o 12:00 hod.:

Urbi et Orbi z Vatikánu

Priamy prenos vianočného posolstva a požehnania Svätého ot- ca Františka.

Štvrtok 26. 12. o 20:05 hod.: Staromódny (film)

O vzťahu dvoch ľudí, ktorí sa pokúšajú navzájom sa zblížiť »staro- módny« spôsobom.

Piatok 27. 12. o 20:30 hod.:

Dôkaz viery: Svätý Júda Tadeáš

Kňaza pracujúceho pre Vatikán požiadajú, aby sa ujal prípadu ma- nifestácie robotníkov z cementárne. Keď však začne v mestečku vy- šetrovať, čo sa deje, zistí, že sa pravdepodobne udial skutočný zá- zrak na príhovor svätého Júdu Tadeáša.

Sobota 28. 12. o 20:30 hod.:

Cristiada – Na väčšiu česť a slávu (film)

Píše sa rok 1927, už niekoľko mesiacov zúri mexická revolúcia. Vláda prenasleduje kresťanov. Skupina ľudí sa rozhodne riskovať svoje ži- voty za vieru. Film Cristiada je skutočným príbehom boja za nábo- ženskú slobodu v 20-tych rokoch v Mexiku.

Nedeľa 29. 12. o 14:00 hod.:

Prostonárodná vianočná omša

Dokument predstavuje štylizovanú kompozíciu sakrálnej hudby a vý- tvarného umenia. Prostonárodná vianočná omša je zo zbierky Andre- ja Kmeťa »Prostonárodné vianočné piesne«. Účinkujú Slovenský spe- vácky zbor ADOREMUS a členovia Slovenského komorného orchestra.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

21. – 28. PROSINCE 2019

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 22. 12.	PO 23. 12.	ÚT 24. 12.	ST 25. 12.	ČT 26. 12.	PÁ 27. 12.	SO 28. 12.							
Antifona	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1832	1621	1836	1624	1840
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1833	1621	1837	1625	1840
Antifony	116	124	124	134	150	163	160	174	1618	1833	1621	1837	1625	1841
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	813	914	813	914	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	116	125	146	159	150	163	161	174	1618	1834	1622	1837	1625	1841
Antifona k Zach. kantiku	116	125	146	159	150	163	161	175	1619	1834	1622	1838	1626	1841
Prosby	117	125	147	159	150	163	161	175	1619	1834	1622	1838	1626	1842
Závěrečná modlitba	117	126	147	160	151	164	162	175	1619	1835	1623	1838	1626	1842
Modlitba během dne:														
Hymnus	123	133	123	133	123	133	155	168	155	168	155	168	155	168
Antifony	124	133	124	133	124	133	156	169	156	169	156	169	156	169
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	162	176	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	118	126	147	160	151	164	164	178	1619	1835	1623	1839	1627	1843
Závěrečná modlitba	117	126	147	160	151	164	164	179	1619	1835	1623	1838	1626	1842
Nešpory:														
Hymnus	121	130	121	130	121	130	157	170	153	180	153	180	153	166
Antifony	114	123	119	128	124	134	157	170	165	180	165	180	169	185
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	157	171	165	181	165	181	1649	1866
Kr. čtení a zpěv	115	123	119	128	148	161	159	172	167	183	176	192	177	194
Ant. ke kant. P. M.	142	154	145	158	149	162	159	173	168	183	176	193	178	194
Prosby	115	123	119	128	149	162	159	173	168	183	176	193	178	195
Žáv. modlitba	117	126	117	126	147	160	160	174	168	174	177	194	178	195
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379

Pondelok 30. 12. o 20:30 hod.:
Svätá Brigita Švédska: Do Ríma 2/2

Manželka. Matka. Mystička. Svätica. Svätá Brigita Švédska, reholníčka zo 14. storočia, spolupatronka Európy, jedna z najplodnejších katolíckych osobností. Tento pôvodný hraný dokumentárny film z EWTN nám priblíži jej život a výnimočné povolanie ako vzor modlitby a lásky.

Utorok 31. 12. o 20:05 hod.:
Ako Pán Boh dá (film)

Ako Pán Boh dá je talianska filmová komédia od režiséra Edoarda Falconeho, plná vtipných dialógov a trefných pohľadov na spoločenské či sociálne schémy s optimistickým posolstvom: že je dôležité len jednoducho veriť.

Streda 1. 1. o 12:00 hod.:
Svätá omša z Vatikánu

Priamy prenos zo slávnosti Panny Márie Bohorodičky.

Štvrtok 2. 1. o 20:15 hod.: faTAL Silvester

Odkryvanie vzácných talentov v našich farnostiach – výber toho najlepšieho a špeciálne vianočné čísla.

Piatok 3. 1. o 20:30 hod.:
Dôkaz viery: Svätý Anton Paduánsky

Po leteckej nehode vyhlásia za nezvestnú mladú ženu. Všetci ju pokladajú za mŕtvu, ale keď sa dozvedia o záhadnej žene, ktorú vyťahli z mora so stratou pamäte, nádej na zázračné objavenie im pomôže znova dôverovať...

Sobota 4. 1. o 20:30 hod.: Zakázaný Boh (film)

August 1936. Začína sa španielska občianska vojna. V seminári v Barbastri (Huesca) podstúpi 51 seminaristov mučenícku smrť pre svoju vieru.

Nedeľa 5. 1. o 16:10 hod.: Trojkralový sprievod

Záznam z trojkralového sprievodu v uliciach Bratislavy.

Liturgická čtení

Nedeľa 29. 12. – sviatok Sväte rodiny
Ježiše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a

(řec. 2-6.12-14)

Ž 128(127),1-2.3.4-5

 Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12-21

Ev.: Mt 2,13-15.19-23

Pondělí 30. 12. – šestý den v oktávu
Narození Páně

1. čt.: 1 Jan 2,12-17

Ž 96(95),7-8a.8b-9.10

Odp.: 11a

Ev.: Lk 2,36-40

Úterý 31. 12. – připomínka
sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21

Ž 96(95),1-2.11-12.13

 Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1-18

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18

nebo Nm 6,22-27

Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9

 Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29-31

nebo Jak 4,13-15

Ev.: Mt 6,31-34 nebo Lk 12,35-40

Středa 1. 1. – slavnost Matky Boží, Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27

Ž 67(66),2-3.5.6+8

 Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4-7

Ev.: Lk 2,16-21

Čtvrtek 2. 1. – památka sv. Bazila Velikého a Řehoře Nazianského

1. čt.: 1 Jan 2,22-28

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4

 Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,19-28

Pátek 3. 1. – nezávazná památka Nejsvětějšího Jména Ježíš

1. čt.: 1 Jan 2,29-3,6

Ž 98(97),1.3cd-4.5-6

 Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,29-34

Sobota 4. 1. – ferie

1. čt.: 1 Jan 3,7-10

Ž 98(97),1.7-8.9

 Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,35-42

BREVIÁŘ PRO LAIKY

28. PROSINCE – 4. LEDNA 2019

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 29. 12.		PO 30. 12.		ÚT 31. 12.		ST 1. 1.		ČT 2. 1.		PÁ 3. 1.		SO 4. 1.	
Antifona	170	186	154	167	154	167	193	211	1734	1953	154	167	154	167
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	171	187	154	167	154	167	193	212	1734	1953	154	167	154	232
Antifony	171	187	184	201	188	206	195	213	874	979	890	997	906	1014
Žalmy	813	914	813	914	813	914	813	914	874	980	890	997	906	1014
Krátké čtení a zpěv	172	188	185	202	188	206	195	213	1735	1954	208	228	211	232
Antifona k Zach. kantiku	172	188	185	202	189	206	195	213	1275	1413	208	1415	212	232
Prosby	172	188	185	202	189	207	195	214	1724	1943	209	228	212	232
Závěrečná modlitba	173	189	185	203	190	207	196	214	1275	1414	209	1415	212	233
Modlitba během dne:														
Hymnus	155	168	155	168	155	168	155	168	879	984	155	168	155	168
Antifony	156	169	156	169	156	169	156	169	879	985	156	169	156	169
Žalmy	818	919	833	935	849	953	1285	1403	879	985	895	1003	911	1019
Krátké čtení	173	190	186	203	190	208	196	215	882	988	209	229	213	233
Závěrečná modlitba	173	189	185	203	190	207	196	214	882	988	209	229	212	233
Nešpory:														
SO 28. 12.														
Hymnus	153	166	153	166	153	180	191	209	197	216	1736	1955	153	166
Antifony	169	185	174	191	165	180	192	210	198	216	884	990	900	1008
Žalmy	1649	1866	1661	1878	165	181	1649	1866	1661	1878	884	990	901	1008
Kr. čtení a zpěv	169	185	175	191	187	204	192	210	199	217	1737	1956	210	231
Ant. ke kant. P. M.	169	185	175	191	187	205	192	210	199	217	1276	1414	211	1415
Prosby	170	186	175	192	187	205	193	211	199	217	1731	1950	211	231
Záv. modlitba	173	189	173	189	185	203	196	214	196	214	1275	1414	209	1415
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1238	1374	1242	1379	1257	1395	1260	1398

ZIJEME S CÍRKVÍ

DEN SE JIŽ NACHÝLIL
Robert kardinál Sarah s Nicolasem Diatem
Z francouzštiny přeložila Lucie Cekotová
Redakční spolupráce P. Štěpán Smolen
a Kateřina Kutarňová

Kardinál Robert Sarah napsal svou třetí knihu rozhovorů s Nicolasem Diatem. Je to kniha, která má hluboké a dávné kořeny. Jedná se o poslední svazek triptychu, jehož dobrodružství začalo v prosinci 2013. V roce 2016 vychází první svazek *Bůh nebo nic*. O dva roky později vychází druhý svazek tohoto triptychu *Síla ticha*. A nyní v roce 2019 poslední, třetí kniha. Autor předkládá neochvějnou diagnózu, která je však plná naděje uprostřed duchovní a morální krize Západu. V první části své knihy líčí „duchovní a náboženský kolaps“. Jak se tento kolaps projevuje? Jedna kapitola je věnována „krizi Církve“. Druhá a třetí část knihy je o krizi západní společnosti, což je nesmírně obsáhlé téma. Kardinál Sarah chce touto knihou také povzbudit kněze. Svou knihu pak uzavírá oddílem nazvaným *Znovunalezená naděje: praktikování křesťanských ctností*.

Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství a Hesperion, z. s. Váz., A5, 328 stran, 349 Kč

čít takové tajemství současníkům a jak jim ho sdělit působivěji, nachází Josef odpověď: přednostně hledte na skrytého Ježíše. Novéna zahrnuje zkušenosti těch, kdo souvisle promýšleli „Pěstounův“ život a zdůrazňuje vnitřní sdílení se svěřeným Ježíšem.

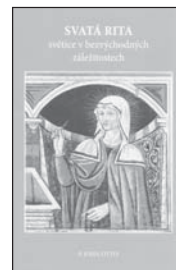
Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., A6, 32 stran, 35 Kč

SVATÁ RITA • SVĚTICE V BEZVÝCHODNÝCH ZÁLEŽITOSTECH

Překlad Eva Fleischerová • Odpovědný redaktor
Mgr. Jan Studeník • Slovo úvodem P. Mgr. Miroslav Hřib

Knihy obsahuje pobožnost patnácti čtvrtků svaté Rity, novény, tridua, litanie a modlitby ke svaté Ritě. V závěru knihy pak najdeme barevnou obrazovou přílohu. Vyšlo s církevním schválením.

Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství
Brož., 120x180 mm,
168 stran, 149 Kč

POZNÁVÁME SVĚTCE A MODLÍME SE K NIM

NOVÉNA KE SVATÉMU JOSEFOVI, OCHRÁNCI JEŽÍŠOVY NEVĚSTY - CÍRKVE

Vybral a uspořádal Michal Altrichter SJ
Odpovědná redaktorka Lusía Karczubová

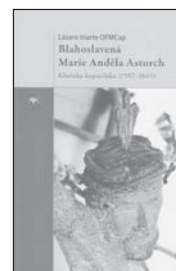
Josef – tesař ochraňuje tajemství Božího vtělení, což je náročný úkol. Spiritualita není nikdy „pohodová“. Na otázku, jak přetlumo-

BLAHOŠLAVENÁ MARIE ANDĚLA ASTORCH • KLARISKA KAPUCÍNKA (1592-1665)

Lázaro Iriarte OFMCap. • Z italského přeložila
Štěpánka Ráchel Popková OSCCap. • Odpovědný redaktor
Michal Altrichter

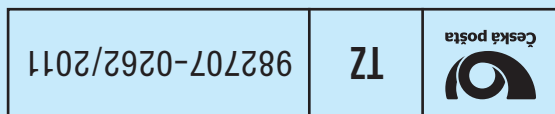
V meditativním životopisném pásmu se odkrývají stěžejní body Kristova kříže. Jak ho smysluplně žít, ukazuje bohatý život klarisky kapucínky, španělské světice Marie Anděly. V klasických učebnicích spirituality se nazývá učitelkou modlitby liturgie hodin – breviáře.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o.
Brož., 130x205 mm, 128 stran, 110 Kč

Prodejní dobu našich knihkupectví v Olomouci na Dolním náměstí i na Wurmové ul. o vánočních svátcích najdete na www.maticcem.cz.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticcem.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticcem.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolku. Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mgr. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticcem.cz; <http://svetlo.maticcem.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticcem.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticcem.cz; tel.: 587 405 431, www.maticcem.cz; inzertce: redakce@maticcem.cz). Registrací značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o.; Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.